

DELÅRSRAPPORT

med årsprognos
augusti 2022

Avesta kommun och kommunkoncern

INNEHÅLL

Förvaltningsberättelse	2
Den kommunala koncernen.....	2
Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Händelser.....	6
Viktiga förhållanden.....	8
Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....	14
God ekonomisk hushållning.....	21
Finansiell analys.....	34
Balanskravsresultat.....	39
Väsentliga personalförhållanden.....	40
Ekonomisk redovisning	42
Resultaträkning.....	42
Balansräkning.....	43
Kassaflödesanalys.....	44
Nothänvisningar.....	45
Drift- och investeringsredovisning	62
Driftredovisning.....	62
Investeringsredovisning.....	65
Bolag och förbund.....	67

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

I den kommunala koncernen bedrivs verksamhet i olika driftsformer, kommunens nämndsorganisation och två helägda bolag samt ett kommunalförbund. Ett av de helägda bolagen har också ett dotterbolag. Kommunen anlitar privata utförare avseende för- och grundskoleverksamhet.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Lars Isacsson
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelsen

Ordförande: Tom Andersson
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen

Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Tove Winqvist-Owetz
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Marianne Hirsch

Krisledningsnämnd

Ordförande: Lars Isacsson

Koncernföretag

Gamla Byn AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta industristad AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta Vatten och Avfall AB 100 %

Ordförande: Patrik Sundin
VD: Erik Nordén

Samägda företag

Södra Dalarnas

Räddningstjänstförbund 48,8%
Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas
Samordningsförbund

Västmanland Dalarna
lönenämnd
(Norberg)

Upphandlingscenter
Falun Borlänge regionen
(Ludvika)

V-Dala överförmyndarsamverkan

Privata utförare

Grytnäs friskola

Avesta Grytnäs pastorat,
För- och grundskola F-6

Familjedaghem i privat regi

Styrelsen/nämnd	Beskrivning
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder fullmäktigeberedningar och bolag.
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnders och bolagsverksamhet samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktingbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionshindrade enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, sarskola. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur- och fritidsverksamhet, bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, byggnämningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

Koncernföretag	Beskrivning
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

Samägda företag	Beskrivning
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.

Övriga med kommunalt intresse	Beskrivning
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet bildades 2005 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna, Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation.
Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen	Upphandlingssamverkan där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter och ingår och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarsamverkan	Överförmyndarsamverkan för Avesta, Hedemora och Norbergs kommuner. Från 2021 kommer Fagersta att ingå i samverkan. Överförmyndare finns utsedda av kommunfullmäktige för varje enskild kommun.

Privata utförare	Beskrivning
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Tre familjedaghem som bedrivs i privat regi.

Översikt över verksamhetens utveckling

	ÅR 2021		ÅR 2022	
	Delår	Bokslut	Delår	Prognos
Avesta kommun				
Folkmängd 31 december, 2021 = 31 juli	22 985	22 925	22 938	
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60
Resultatutveckling (mkr)				
Verksamhetens intäkter	236	358	212	320
Verksamhetens kostnader	-1 155	-1 766	-1 175	-1 832
Årets resultat	82	113	92	62
Balansomslutning	2 621	2 671	2 772	
Eget kapital	702	734	828	798
Pensionskostnader inklusive räntor	70	101	68	105
Investeringar				
Bruttoinvesteringar	22	48	39	93
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	477%	321%	310%	111%
Finansiering (mkr)				
Skatteintäkter och utjämning	1 000	1 520	1 056	1 575
Långfristig skuld, mkr	34	4	22	
Nyckeltal				
Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	55 014	56 021	54 246	
Skulder och avsättningar per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	24 489	23 984	22 567	
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	92	93	91	96
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	7,0	7	6	7
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	8	7	9	4
Soliditet, % inklusive pension och exklusive bolagens del av upplåning	13	18	23	
Personal				
Antal årsarbetare	1 843	1 885	1 920	

Händelser

Väsentliga händelser

- Nybyggt trygghetsboende med 31 lägenheter på Fredsgatan 8 var inflyttningsklart i juni. Nybyggnation av trygghetsboende ingår i kommunens satsning för att säkerställa boende för äldre enligt ”Program för äldre”. I huset finns totalt 71 hyreslägenheter, gemensamhetslokal och verksamhetslokaler.
- Slutfas i projektering av Lerbäcksleden, en helt ny vägsträckning mellan riksväg 68 vid Källhagen till Lastgatan i Krylbo. Vägen beräknas vara klar under 2024.

Övriga händelser under året

- Fritid har öppnat upp sina anläggningar efter två års pandemi. Arrangemang har kunnat genomföras utan krav på restriktioner och intäkterna för uthyrning av lokaler börjar närma sig nivåerna som innan pandemin.
- En ramp har installerats vid Sandvikabadet för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att bada. Fler friluftsbad kommer få förbättrad tillgänglighet.
- Fritidsbanken har öppnat en filial i Sportparken för utlåning av sportartiklar.
- En lång rad aktiviteter har anordnats tillsammans med den nystartade föreningen ”Avesta slow cruisers”. Föreningen är ett resultat av projektet som Avesta kommun bedriver tillsammans med Fryshuset för motorburna ungdomar i Avesta.
- Avesta var pilotkommun för ”En timme med idrotten” där RF SISU-Dalarna träffade Avesta kommun för att diskuteras hur vi tillsammans kan göra idrotten starkare i Avesta.
- För att ge ett spännande och kreativt sommarlov i Avesta kommun, därför ordnas det en lång rad gratis aktiviteter och evenemang för alla barn och unga under hela sommaren.
- Livsmedelspriserna har ökat kraftigt under året. Kostnaden per kg har stigit från 24,75 per kg livsmedel i januari till 32,96 per kg livsmedel i juli. Priserna fortsätter öka med nya prisaviseringar från den 5 september. Vid årets slut prognostiserar bildningsförvaltningen att livsmedelspriserna har höjts med minst 20 % under året, vilket är helt unikt.
- Kulturgarantin för Avestas skolor har nu kommit i gång för fullt med kreativt lärande i Verket, teater- och dansföreställningar och biblioteksverksamhet under vårterminen. Genom att kulturgarantin står för busskostnader för alla elever utanför Avesta centralt något som möjliggjort att kulturen blivit tillgänglig för alla.
- Gamla Byn genomförde en förstudie av Verket och markundersökning under maj-juni. Rapporten från förstudien ligger till grund för framtagandet av en långsiktig renoverings- och underhållsplan av fastigheten.
- Kulturskolans nya teaterverksamhet på Bergslagsteatern har satt igång på allvar med fem grupper för barn från låg- till högstadiet. Alla elever hade konsertvecka med spelningar och teateruppvisning i maj.
- Under maj månad påbörjades byggnation av nya förskola i centrala Avesta. Den ska ha kapacitet att ta emot 122–160 barn och beräknas vara inflyttningsklar sommaren 2023.
- Under året har en del ombyggnationer pågått i Koppardalen för att möjliggöra för nya företag och verksamheter att etablera sig på området. Bland annat kommer gymnasieskolan att etablera sitt industri- och fordonsprogram där samt ett nytt padelcenter att öppna.
- Socialstyrelsen har beviljat omsorgsförvaltningen 5,6 miljoner kronor för att förbättra arbetsmiljön genom att frikoppla 14 seniora undersköterskor för stöd och handledning i omvårdnadsarbete och förbättrad introduktion i yrket.
- Ny lagstiftning för livsmedelsdebitering har antagits och genomförs 2023.

Efterhandsdebitering kommer då att genomföras efter tillsynskontroll.

- Exploatering pågår för nytt bostadsområde i kommundelen Älvnäs, planeras för både villatomter och flerbostadshus. Beräknas klart för bebyggelse under 2023.
- Arbete med utökning av bullervall i Nordanö pågår liksom anläggande av gång-/cykelvägar i Skogsbo (Brunnsvägen) samt i Fors (Bankvägen)
- Ny grönytepark klar vid Järnvägsgatan i Krylbo och upprustning av park i Nordanö pågår samt upprustning av lekpark i Karlberg pågår

Viktiga förhållanden

Coronapandemin

Nuläge

Under 2022 var smittspridningen av covid-19 som högst i januari och februari för att sedan sjunka under våren. I april togs klassningen av covid-19 som ”allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom” bort. Sedan början av juni har en ökad smittspridning skett från tidigare låga nivåer. Pandemin fortsätter att påverka sjuktal, arbetsmiljö och ekonomi i omsorgsförvaltningen. Smittskyddsåtgärder för personal i nära omvårdnad fortskrider och inga lättnader har införts. Bemanningsituationen är tidvis svår.

Framtiden

Folkhälsomyndigheten varnar för en ny topp under hösten när skolorna har börjat och många återvänder från semester. Myndigheten befarar också att antalet avlidna kommer att öka relaterat till den ökade smittspridningen under sommaren.

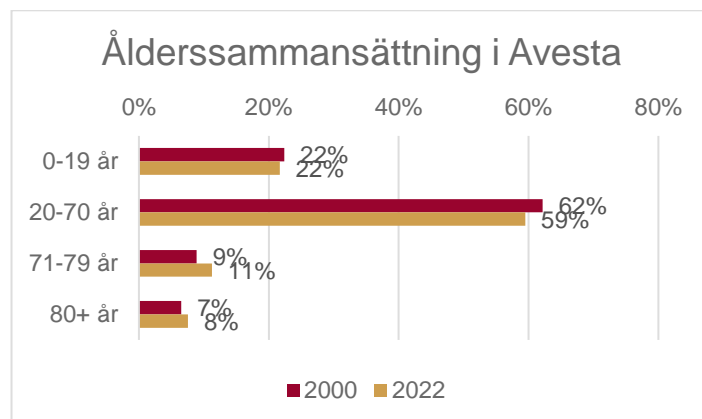
Demografi

Nuläge

Den 31 juli hade Avesta 22 938 invånare, där män utgör 50,7 procent och kvinnor 49,3 procent. Invånarantalet har ökat med 13 personer under årets första sju månader medan könsfördelningen förändrats endast marginellt. Befolkningsökningen förklaras helt av ett positivt inflyttningsnetto, att fler flyttat till Avesta än från Avesta, då födelsenettet är -41, det vill säga 41 personer fler har dött än fötts under året. Flyttnettet består av två delar, dels invandringen som har ett netto på -1, dels det inrikes flyttnettet som var +56.

Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med den arbetsföra åldern. En jämförelse mellan juli 2000 och juli 2022 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 62 procent av Avestas befolkning till 59 procent, i siffror skiljer det 373 personer mellan åren. Samtidigt har grupperna 71–79 år och

de över 80 år ökat från 9 till 11 procent respektive 7 till 8 procent. Antalet invånare som är över 80 år har ökat från 1472 till 1737.

Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning innebär att färre arbetande ska försörja fler, det vi brukar kalla demografisk försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten har gått från 0,75 till 0,88 mellan juli 2000 och juli 2022. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,75 respektive 0,88 personer utöver sig själv. Sveriges kommuner och regioner, SKR har skapat kommungrupper för att underlätta jämförelser och statistiska analyser. I kommungrupp C6, som är en grupp kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten där Avesta ingår, låg den demografiska kvoten för juli 2022 på 0,83.

Demografisk försörjningskvot	2000	2022
Avesta	0,75	0,88
Kommungrupp C6	0,73	0,83

Framtiden

Enligt prognosen som Statistiska centralbyrån, SCB, tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2022–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska de närmaste fem åren, för att sedan sakta stiga igen. Dock dröjer det enligt prognosen upp till 20 år innan Avesta har återhämtat sig till den befolkningsnivå som var i slutet av 2019. Kommunen förväntas ha positiva inflyttningsstal med ungefär 50 personer per år, medan födelsenettet förväntas vara negativt med ungefär 35

färre födda än döda per år. Det är framförallt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta, medan gruppen som är över 80 år väntas ha större utflytt än inflytt. Andelen över 80 år förväntas dock öka totalt eftersom livslängden fortsätter öka medan barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 600 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre.

Arbetsmarknad

Nuläge

Arbetslösheten i juli var 6,7 % i riket, 5,8 % i Dalarna och 8,2 % i Avesta. I Avesta är detta en sänkning med 1,5 procentenhet vilket är större än både i riket och Dalarna. Arbetslösheten i Avesta bland ungdomar har sjunkit med 2,8 procentenhet och för utrikesfödda med 4,1 procentenhet. Utrikesfödda har dock en arbetslöshet på 29,8 %.

Arbetsmarknaden är stark vilket visas av de ovanligt höga vakanstalen samt långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel. De saknar de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. Utan riktade insatser för att stärka deras kompetens är det svårt att se någon betydande förbättring av matchningen mellan jobb och sökande.

Framtiden

Sammantaget i Sverige fortsätter antalet arbetade timmar att öka snabbt både 2022 och 2023. Bedömningen är att arbetslösheten kommer att fortsätta minska i Avesta. Utifrån åldersstrukturen i Avestas befolkning bedöms dock att antalet sysselsatta i kommunen långsiktigt kommer att minska. Svag konkurrensförmåga hos en växande grupp långtidsarbetslösa utgör hinder både för

individerna på arbetsmarknaden och för arbetsgivares kompetensförsörjning.

Ekonomi

Nuläge

Kommunens ekonomi för året är stark med anledning av den positiva utvecklingen av skatteintäkterna. Det som är oroande är den utveckling som vi ser på kostnadssidan med kraftigt höjd inflation som påverkar kommunen negativt.

SKR räknar med starkare skatteunderlagstillväxt framöver även om de bedömer att en sämre konjunktur får effekt 2023. Dock blir den reala urholkningen av kommunsektorns inkomster stor, som följd av den höga inflationen. Sedan föregående prognos har prisökningstakten reviderats upp kraftigt, vilket medför en rad effekter för såväl intäkter som kostnader för kommunsektorn.

En ökad inflation, som vida överstiger Riksbankens inflationsmål 2 procent innebär ökade kostnader för kommunens verksamheter. Grundorsaken till den ökade inflationen är Rysslands krig i Ukraina. Det som påverkats mest är livsmedel, bränsle och räntor. Den generella inflationen ligger idag inte långt från 10 procent. Inflation innebär att kommunens inköp blir dyrare och att prioriteringar krävs för att ej budgetunderskott ska uppkomma. Ger inte Riksbankens beslut om ökad styrränta effekt i form av minskad inflation finns en stor risk att vårens lönerörelser kommer att påverkas. Beräknad inflation för 2023 innebär att Avesta kommun realt sett minskar sina intäkter i form av skatter.

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 augusti med 94 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 42 miljoner kronor bättre än planerat. Utöver de statligt tillförda medlen har den snabba återhämtningen av konjunkturen i Sverige också påverkat Avesta i positiv riktning och inneburit att skatteunderlaget utvecklats betydligt mer positivt under året jämfört med de prognoser som gällde vid budgettillfället. Skatteunderlagsprognosen för året avseende slutavräkning 2021 och preliminärt underlag 2022 är 32 miljoner kronor bättre än prognosen vid budgettillfället.

Framtiden

En ökad inflation, som vida överstiger Riksbankens inflationsmål 2 procent innebär ökade kostnader för kommunens verksamheter. Grundorsaken till den ökade inflationen är Rysslands krig i Ukraina. Det som påverkats mest är livsmedel, bränsle och räntor. Den generella inflationen ligger idag inte långt från 10 procent. Inflation innebär att kommunens inköp blir dyrare och att prioriteringar krävs för att ej budgetunderskott ska uppkomma. Ger inte Riksbankens beslut om ökad styrränta effekt i form av minskad inflation finns en stor risk att vårens lönerörelser kommer att påverkas. Beräknad inflation för 2023 innebär att Avesta kommun realt sett minskar sina intäkter i form av skatter.

Kommunsektorn står inför ett tufft 2023 med real negativ skatteunderlagsutveckling med – 2 procent. En noggrann uppföljning av kostnadsutvecklingen kommer att ha stor betydelse för den kommunala ekonomin det kommande året.

Näringsliv

Nuläge

Företagen i Avesta går generellt fortfarande bra. Särskilt underleverantörer inom industrin har mycket att göra. Flera handelsföretag uttrycker att antalet kunder blivit färre, men att storleken per köp ökat. Kunderna är bättre förberedda när de kommer in i butik. Handel med så kallade sällanköpsvaror börjar gå ner.

Framtiden

Det är mörka moln på himlen. Sverige är sannolikt på väg in i en lågkonjunktur. Stigande priser på energi, material och komponenter driver upp inflationen. Effekterna av kriget i Ukraina kan på sikt bli större än pandemin. Industriföretagen har oftast långa fastprisavtal på el, vilket betyder att det inte är akut läge för dem.

Bostadsmarknad (mark och hyresmarknad)

Nuläge

I och med färdigställandet av Fredsgatan 8 (Boken 6) har Gamla byn AB utökat sitt lägenhetsbestånd med 71 lägenheter, varav 31 trygghetsbostäder, och har nu 1099 lägenheter. I och med det har bolaget fått cirka 40 nya hyresgäster men också ökat vakansgraden från cirka 10 till cirka 30 lägenheter. Bolaget har fortfarande en relativt låg vakansnivå sett till hela beståndet och vad gäller Boken 6 är 60 av 71 bostäder uthyrda.

Under de närmsta åren ska ett nytt LSS-boende uppföras och Gamla byn ser över verksamhetens behov av att bygga ytterligare ett trygghetsboende med 30–40 lägenheter.

Vad gäller bostadsmarknaden i övrigt så har intresset från externa aktörer att bygga bostäder i Avesta ökat och kommunen har markanvisningar motsvarande drygt 700 bostäder på olika platser i kommunen. Ett utökat utbud av bostäder leder till nya förutsättningar på marknaden varför Avesta kommun noggrant kommer att följa den utvecklingen.

Framtiden

Det finns ett behov av mark för en- och tvåfamiljshus, vilket bör tas fram.

Infrastruktur

Nuläge

Investeringsprojekt pågår för att ytterligare stärka upp vägnät och gång-/cykelvägar samt parker.

Gång- och cykelvägar:

- Horndal mellan Hjulet och Station Horndal.
- Breddad trottoar efter Bankvägen/Bruksvägen i Fors.
- Renovering av gång- och cykelväg efter Krylbovägen.

Rekreation och parker:

- Grönpark Krylbo, Järnväggsgatan, färdigställd.
- Förlängning Bruksleden längs del av Älvpromenaden mellan Avesta/Krylbo central och Mäsingsbruket.
- Båtbrygga Holmen, färdigställd, initierad via ett medborgarförslag

Exploatering:

- Exploatering av Djäknehyttan/Älvnäs för framtida bostäder.

Gator och vägar:

- Korsningen Krylbovägen/Bergslagsvägen i centrala Avesta färdigställd.

Vatten och avlopp:

Avesta Vatten arbetar sedan 2011 med en långsiktig förnyelseplan för ledningsnätet för vatten och avlopp. Planen omfattar en femårsperiod och bygger på en metodik där prioriteringar görs utifrån riskbedömningar. Utbyggnad av Va-nätet i det nya exploateringsområdet Älvnäs pågår. För att trygga framtida vattenförsörjning i Horndal byggs en överföringsledning från Avesta och arbetet beräknas vara färdigställt under hösten 2022.

Framtiden

Förnysetakten för VA-ledningsnätet förväntas öka för perioden 2021–2030. I takt med att kommunen växer kommer även behovet att bygga ut ledningsnätet att öka både för nya industriområden och bostadsområden. Nytt reningsverk för Horndal och Näs är under projektering.

Fortsatta investeringar i infrastruktur, exempel på större investeringar är:

- Kyrkbron i Avesta
- Lerbäcksleden Avesta/Krylbo
- Ytterligare förbättringar gång-/cykelvägnätet.

Socialtjänst

Nuläge

Vårddyggen för extern vård för barn, ungdom och vuxna har minskat. Kostnad per plats har ökat. Trots budgetsatsning på barnavården är verksamheten fortsatt underfinansierad i

jämförelse med andra kommuner. Försörjningsstödet har underskott relaterat till kostnadsökningar på el och hyror men med färre hushåll i behov av stöd, i genomsnitt 331 hushåll, en sänkning med 39 hushåll per månad jämfört med 2021. Det långvariga ekonomiska biståndsbehovet ökar. Arbetslösheten bland utrikesfödda är mycket hög med 29,8%, en minskning med 4,1 procentenheter. Arbetsmarknadsenheten arbetar med tre olika ”jobbspår”; snabbspår, introduktionsspår och språkspår. 184 personer är inskrivna på arbetsmarknadsenheten, AME, flera med olika typer av anställningsstöd. Tio personer har fått ordinärt arbete och 22 har gått till studier. Samverkansteamet (FINSAM) har arbetat med 59 personer varav 4 personer har gått till ordinärt arbete. I VISAN arbetar socialtjänsten tillsammans med näringsliv, integration- och vuxenlärande och arbetsförmedling med inriktning på framtida kompetensförsörjningsbehov hos både de privata och offentliga aktörerna. LSS och socialpsykiatrisverksamheterna har stabila ekonomiska resultat och hög brukarnöjdhet. Två nya assistansärenden har tillkommit under året. Fortsatt behov av externa placeringar inom LSS-området i kombination med psykiatriskt vårdbehov och missbruk finns då behovet inte kan tillgodoses på hemmaplan. Kompetenshöjande insatser som exempelvis samtal om våld, lågaffektivt bemötande och lösningsfokuserad utbildning genomförs.

Framtiden

SKR:s avisering att gruppen långtidsarbetslösa fortsätter att öka påverkar kommunernas budget för ekonomiskt bistånd. Orosanmälningar för barn och unga ökar samtidigt som socialtjänstens insatser är dyrare, framför allt köp av extern vård. Inom LSS-området är det en stor utmaning att tillgodose individuella behov då de gruppboheter som finns inte alltid matchar behoven. I betänkandet "Stärkt rätt till personlig assistans" (SOU 2021:37), föreslås en utökning av det statliga ansvaret för personlig assistans. Förslaget beräknas minska kostnaderna för kommunerna. Riksdagen har i juni 2022 beslutat om ändringar i lagstiftningen av bland annat schablon och grundläggande behov. Hela betänkandet förväntas ta 5 år att införa. Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) tillsattes av regeringen i juni 2020 och

ska slutredovisas i januari 2023 med förslag på ikraftträdande 2025. I det första betänkandet redovisas bland annat att allt skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för Regionerna och ges samordnat med behandling av psykiatriska tillstånd. Kommunernas ansvar föreslås vara förebyggande och uppsökande, stödinsatser för boende (inklusive HVB) och sysselsättning samt stöd till anhöriga. Utredningen Framtidens socialtjänst (SOU 2020:47) har lämnat förslag på förändrad socialtjänstlag som i stora drag handlar om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst, möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning och ett förtydligt barnrättsperspektiv.

Vård och omsorg

Nuläge

Personer i behov av hemtjänst är fler än förra året. Den utförda tiden är mindre med anledning av fler avbokade besök. De avbokade besöken är både pandemirelaterade och relaterade till att datum flyttas med kort varsel när äldre ska skrivas ut från sjukhus. Sjuksköterskeenheter har fortsatt stort behov av bemanningssjuksköterskor i verksamheten. Äldreboendepplatser är i nivå med behovet. Inga betaldagar till Regionen för utskrivningsklara personer har registrerats. Ett ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har registrerats. Den 1 juli 2022 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen med krav på att den som har hemtjänst ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövt. Från och med den 1 juli 2023 får endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska utses till fast omsorgskontakt.

Vård och omsorgs kompetenshöjande åtgärder är exempelvis sjuksköterskeutbildning, demensutbildning och utbildning i God och nära vård. Utbildning för sjukvårdsbiträden till undersköterska inom ramen för Äldreomsorgslyftet genomförs löpande.

Strategi för God nära vård i Dalarna har antagits av kommunfullmäktige för att stödja samverkan

mellan kommun och region i omställningen till en god och nära vård. Strategin ska utgöra en grund för framtagande av lokala planer i Avesta mellan bland annat kommun, vårdcentraler och öppen vårdpsykiatri.

Arbetet med ”Vården och omsorgen i utveckling” fortgår. Fokus är bättre personkontinuitet med färre timvikarier och fler tillsvidareanställda. Kvaliteten i vården ökar både utifrån ett brukarperspektiv och ur ett arbetsmiljöperspektiv. Äldre får möta färre undersköterskor och medarbetarna får arbeta tillsammans med mer erfarna medarbetare.

Framtiden

Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft. Befolkningen i åldrarna 80 och äldre ökar väsentligt snabbare än den arbetsföra befolkningen i åldrarna 20–66 år. De kommande åren är bristen på arbetskraft en av de största utmaningarna. Med dagens personaltäthet blir det mycket svårt att bemanna äldreomsorgen i många kommuner.

En nationell samordning behövs för att kommuner och regioner ska kunna öka takten i omställningen med stöd av digitalisering. En statlig utredning pågår för ökade möjligheter till användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Förslaget är bland annat att införa en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som tydliggör att socialnämnden får använda digital teknik när bistånd ges inom äldreomsorgen.

Utredningen om en äldreomsorgslag (SOU 2022:41) och stärkt medicinsk kompetens i kommuner har utrett en äldreomsorgslag. Utredningen föreslår hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen.

Utbildning

Nuläge

Antalet inskrivna barn i förskolan har minskat från 1163 i juni 2021 till 1142 i juni 2022. Det innebär att det inte varit några förtätningar som påverkat verksamheten. Språkcafé och Öppna

förskolan har öppnat verksamheten under vårterminen, efter att ha varit stängda under pandemin. Pedagogisk omsorg i form av familjedaghem har minskat i antal, och är för närvarande tio i den kommunala verksamheten. Dessutom finns två enskilda verksamheter i privat regi kvar. Vårdnadshavare som ansökt om barn/skolbarnomsorg på obekvämtid har delvis fått vänta på en plats, då lokalbristen varit påtaglig. Totalt finns 100 platser att tillgå för barn 1–12 år.

Rekryteringen av förskollärare har intensifierats då tillgången till behöriga förskollärare en bristvara. Avesta kommun har 10 procentenheter lägre andel behöriga förskollärare än riket. Området är prioriterat, och bildningsförvaltningen fortsätter arbetet med att öka intresset för yrkesområdet.

Grundskolan har arbetat mer med att alla elever som inte når gymnasiebehörighet efter årskurs 9 ska ha rätt till individuella uppföljningar. Detta har inneburit att en större andel elever är behöriga till gymnasiet efter avslutad grundskola. Både meritvärden och gymnasiebehörigheten i årskurs 9 ökar jämfört förra året.

Under våren 2022 har grundskolan jobbat för att öka motivationen hos eleverna genom att skapa en undervisning som når och lockar ännu fler elever till lustfyllt lärande. För nyanlända elever som börjar sin grundskoleutbildning vid högre ålder har grundskolan skapat en effektivare undervisning. Det har inneburit att startsträckan har minskat avsevärt för flera av de eleverna.

Grundskolan har tagit fram ett måldokument för att skapa en gemensam målbild avseende studieresultat och genom insatser lokalt få elever som är väl förberedda för nästa stadium.

All personal inom gymnasieskolan har under våren utvecklats och börjat implementera en gemensam värdegrund.

Under våren har lokaler i Koppardalen anpassats för att kunna ta emot elever till en ny programinriktning, Fordonsteknisk utbildning, där antal utökade platser bedöms räcka för att ta emot ett ökat elevunderlag. Större andel elever på gymnasiet yrkesprogram får examen efter 3 år, vilket är ett bevis på bibehållen hög kvalitet.

Många elever från Avesta och intilliggande kommuner söker till Karlfeldtsgymnasiet, vilket visar att verksamheten har ett bra rykte.

Framtiden

Inom förskolan ser vi att antal barn minskar på totalen i kommunen. Då det finns både familjedaghem och enskild pedagogisk verksamhet i privat regi ser vi att det räcker med en minskning av två verksamheter så får vi öppna upp en ny avdelning. Den nya lagen som gäller från halvårsskiftet 2023, om att bedriva uppsökande verksamhet mot våra vårdnadshavare som idag inte har barn inom barnomsorgen, kan komma att ge ytterligare 20–25 fler barn till våra verksamheter.

Grundskolan jobbar aktivt med sin organisation och nya politiska beslut om att införa två-lärarsystem i lågstadiet. Flera nya processer och projekt är i ett planeringsskede, allt beror på om ESF och/eller Skolverket kommer bevilja pengar för de insatser som vi avser göra inom förvaltningen men särskilt inom grundskola.

Gymnasieskolans stora kommande satsning är nya lokaler i Koppardalen för Industritekniska programmet (IN) och Fordons- och transportprogrammet (FP). IN flyttar sin verksamhet och FP startar en ny inriktning, personbilteknik med el- och laddhybridteknik. Lokalerna blir klara under hösten och vintern och är nästa steg i Karlfeldtsgymnasiets satsning för att attrahera fler elever att välja eget gymnasium eller för andra att komma till Avesta.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Lågkonjunktur	Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter Konjunktürkänsliga företag i kommunen pressas Arbetslöshet	Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader. Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barn- och vuxen vård.	Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällena och öka anställningsbarheten	Kommunen arbetar sen 2020 med en långsiktig finansiell analys (LFA) som sträcker sig över en 10-årsperiod. Analysen utgår från den demografiska utvecklingen och ger oss bättre prognos- och budgetförutsättningar att planera kommande behov i verksamheterna samt investeringsbehov.
Ökad inflation	Ökade kostnader för kommunens verksamhet.	Ökad inflation innebär att ökade skatteintäkter i högre grad går till ökade kostnader för material och omkostnader i verksamheten. Kan även på sikt innebära ökade lönekostnader. Driftbudgeten påverkas negativt	Budgetprocess som skapar en beredskap för ökad inflation Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera ökade kostnader Ökad förmåga att kunna prioritera mellan olika verksamheter	Uppsikt över utvecklingen fortsätter i samband med revidering av budget under hösten.
Investering	Ökade utgifter för kommunens investeringar på grund av hög inflation och materialbrist.	Ökade utgifter för investeringar innebär ökade kostnader som exempelvis högre hyra.	Prioriteringar mellan olika investeringar kommer att krävas. Ställningstagande till lämpligheten att investera nu behöver ske.	Uppsikt över utvecklingen av prisutveckling och omprioriteringar fortsätter i samband med revidering av budget under hösten.

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre	Ökat tryck på den kommunala verksamheten	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka till	Långsiktiga strategier Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.	Följsamheten till "Program för äldre" fortskrider. Planering för utbyggnad sker relaterat till långsiktiga planer och befolkningsprognoser.
Förändrat säkerhetsläge	Rysslands olagliga invasion av Ukraina har förändrat säkerhetsläget i Europa vilket i hög grad påverkar Sverige och Sveriges kommuner.	Det förändrade säkerhetsläget leder till oro och osäkerhet inom flera områden. Den globala ekonomin påverkas. Människor flyr från området. Sverige behöver rusta sitt totalförsvär.	Avesta kommun har sedan en längre tid arbetat med beredskapsplanering och det arbetet behövs stärkas ytterligare. Det goda arbetet med mottagande av flyktingar behöver fortsätta. Den ekonomiska beredskapen för att hantera en fortsatt lågkonjunktur behöver stärkas ytterligare.	Insatser pågår för att stärka Avesta kommuns beredskap. Insatserna handlar bland annat om kontinuitetsplanering, digital säkerhet, säkerhets- och skyddsanalyser och informationssäkerhet. Kartläggning och analys av det ekonomiska läget pågår för att skapa handlingsberedskap såväl för den politiska ledningen som för tjänstepersonsorganisationen
Negativ befolkningsutveckling	Den långsiktiga befolkningsprognosen visar en negativ utveckling över tid.	En negativ befolkningsutveckling leder till en lägre ökningstakt av skatteintäkter vilket i sin tur kan leda till behov av prioriteringar och effektiviseringar. Negativ befolkningsutveckling kan även leda till ännu större svårigheter att försörja arbetsmarknaden med kompetens vilket kan leda till att den lokala tillväxten hämmas Detta kan i sin tur kan leda till ytterligare lägre skatteintäkter	Det pågår ett aktivt arbete med att Avesta även fortsättningsvis ska vara en attraktiv kommun att leva och verka i. Avesta kommun behöver fortsätta att utveckla sitt arbete för att dels få de företag som finns i kommunen att uppleva goda förutsättningar att verka i Avesta, dels för att fler nya företag ska etablera sig i kommunen.	Arbetet fortsätter. Efter juli månad är befolkning 13 fler än december 2021.

Omvärldsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet	Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas	Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningssamordnare. Följa arbetsmarknadsplanen.	Ett HR-nätverk för företag i Avesta som har roller som är helt eller delvis ansvariga för HR-frågor är uppstartat och leds av kommunens HR-chef. Arbetsmarknadsplanen följs. Det finns fortsatta utmaningar gällande matchning av arbetssökande med tillgängliga arbetstillfällen.
Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik	Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras. Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna. Avestas två viktiga stråk är längs RV 70/Dalabanan och RV 68/Godsstråket genom Bergslagen. Påverkan: Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna	Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna. Utbudet av tågavgångar på godsstråket i Dalarna har minskat och planeras att minska än mer.	Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk	Avesta kommun saknar fortfarande bra kollektiva förbindelser med exempelvis Sala. Kommunerna har

Verksamhetsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Coronapandemin Effekter på verksamheten efter pandemin	Under pandemin har kommunens verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande restriktioner. Delar av organisationen har varit under stor press under en längre tid.	De delar av verksamheten som varit mest påverkade av pandemin påverkas av stor press under en längre tid vilket kan orsaka ohälsa bland medarbetare.	Alla verksamheter behöver vara uppmärksamma på långsiktiga effekter av pandemin och stödfunktionerna behöver vara förberedda på att skyndsamt bidra med stöd.	Pandemin fortskrider och verksamheterna bedrivs både utifrån normalläge och pandemiläge. Plan för återgång till ordinarie verksamhet har upprättats i vissa verksamheter.
Hög sjukfrånvaro	Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten.	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser som "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80 90 100. Arbete med hälsosamma scheman inom omsorgen. Företagshälsovård, stöttar med både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med <i>Friskfaktorer</i> för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete.	En markant ökning av uttag av friskvårdspengen har skett det senaste året. En funktion för att registrera friskvårdstimmen har tagits fram för att resultatet ska kunna mätas. Friskfaktorer har börjat arbetats med inom kost, förskola samt HR. I samband med medarbetarenkät och pulsmätningar kommer effekterna av insatserna att kunna mätas. Ca 60 medarbetare har beviljats 80 90 100, effekterna av detta har inte kunnat mätas ännu.
Fler elever med stödbehov.	På grund av distansstudier har fler elever kommit efter i sina studier.	Extra stödåtgärder inom grundskola och gymnasiet med högre kostnader till följd. Stor risk att åk 9 ej uppnår full behörighet och att avgångseleverna ej får ut sin gymnasieexamen.	Lovskolor, extra stöd i flera olika former erbjuds på grundskolan och gymnasiet. Alla elever kommer att erbjudas extra stöd i någon form. Gymnasiet erbjuder i större utsträckning en förlängd studietid.	Bildningsförvaltningen har sett effekt på insatta åtgärder. Vi kan se en förbättring av skolresultat, både på nationella prov och betyg

Verksamhetsrisker				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Kompetensbrist / Resursbrist	Brist på utbildad personal i hela organisationen.	Sämre kvalitet i leveransen till våra medborgare. Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal. Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet.	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjningsprogrammet pågår och planeras ytterligare, både kommunövergripande (ex aktiviteter inom attrahera/ rekrytera/ behålla) samt förvaltningsvis (t ex pågår redan olika former av arbetsintegrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).	Ett arbetsgivarvarumärke jobbas fram under 2022 tillsammans med medarbetare i organisationen. En jobbkitektur har tagits fram i syfte att synliggöra och möjliggöra karriär- och lönevägar samt vara ett verktyg för strategisk kompetensförsörjning. Handlingsplanerna för kompetensförsörjning är aktuella och jobbas med. Ett upplägg för annonsering, mässor och rekryteringsaktiviteter genomförs. Inom vissa områden är det lättare att rekrytera men det finns områden där det råder kompetensbrist.
Åldrande gator, vägar och fastigheter	Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Upprätta underhålls- och investeringsplaner	Årligen genomförs inventering av kommunens gator, vägar och fastigheter och en revidering av 10-årig övergripande behovsbedömning.
Åldrande anläggningar	Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Ökad tillsyn av befintliga anläggningar	Beslut i KF om investering i nytt reningsverk för Horndal-Näs

Finansiell risk				
Identifierad risk	Beskrivning	Påverkan	Hantering	Effekter av riskhantering
Finansiell risk	Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen	Hantering sker enligt plan.

Finansiella risker

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommun-koncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade "Finanspolicy" samt dels av Kommunstyrelsens beslutade "Finansiella riktlinjer". I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2022-08-31

Max andel ränteförfall inom ett år 40 %	31 %
Intervall för räntebindnings-tid 2–6 år	3,63 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista augusti fanns startade derivat om 1 100 Mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 augusti 2022 är förhållandet följande:

Lån

rörlig ränta 3 mån stibor	1.440 Mkr
Totalt	1.440 Mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar

erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1.100 Mkr
betalar fast ben bunden ränta	1.100 Mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar 2022-08-31	-59 Mkr
Snitträntesats för lån inklusive swappar 2022-08-31	1,37 %

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2022-08-31

Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %:	41 %
Intervall för kapitalbindnings-tid 1,5 – 5,5 år,	2,04 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2022-08-31:	Belopp Mkr	Andel
Kommuninvest – lån	1.090	76 %
Certifikat	350	24 %
Total upplåning	1.440	
Marknadsvärde lån:	1.438	

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

	Belopp	
	Mkr	Andel
Gamla Byn AB	1.047	73 %
Avesta Industristad AB	117	8 %
Avesta kommun	14	1 %
Avesta Vatten/Avfall AB	262	18 %
<hr/>		
Total vidareutlåning	1.440	

Låneskuld per invånare:

Kommun	600 kr
Koncern	63 000 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 augusti är reserven 318 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 % av beräknad årsförbrukning. Ärende är på väg till Kommunstyrelsen i september för att medge undantag till den riskstrategi som finns antagen. Orsaken till begäran om undantaget är den extrema situationen på elprismarknaden för närvarande.

God ekonomisk hushållning

God hushållning skapas genom att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnads-effektivt sätt med en stabil finansiering som grund. Den goda hushållningen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge medborgarna i kommunen en verksamhet av god kvalitet. Ur ett finansiellt perspektiv innebär god hushållning att det ekonomiska resultatet måste vara större än vad som enbart krävs enligt lagen. Resultatet bör vara på en nivå som klarar kommande investeringar, återbetala lån och pensionsåtagande.

Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp. Kommunen har uppnått god ekonomisk hushållning när målen sammantaget visar på en god måluppfyllelse i årsbokslutet.

De finansiella målen kommer med all sannolikhet att uppnås för året. När det gäller målet oförändrad skattesats är det målet uppfyllt redan innan verksamhetsåret startar genom att skattesatsen fastställs i budgetbeslutet. Även målet för nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag kommer att uppnås utifrån aktuell prognos. I och med det positiva resultatet uppfylls balanskravet. Resultatet per 31 augusti uppgår till 94 miljoner kronor, vilket är nästan 9 procent kvar av skatter och statsbidrag för att kunna användas till finansiering av investeringar. En generell nivå som sektorn brukar använda som norm för resultatnivå är 2 procent men det är viktigt att säkerställa rätt nivå för den egna kommunen. Prognosen för året visar ett positivt resultat med 62 mkr, vilket motsvarar 4 procent kvar av skatter och generella statsbidrag.

Kommunens soliditet för 2022 förbättras nu ytterligare med tanke på periodens resultat och är nu 23 procent. När det gäller övriga delar inom det ekonomiska området hänvisas till den finansiella analysen.

Sammanfattande bedömning

Trots det positiva resultatet finns det obalanser inom kärnverksamheterna. Avesta liksom många kommuner i Sverige står inför en stor utmaning till följd av den demografiska utvecklingen som ger en allt äldre befolkning som ska försörjas av en minskad befolkning i arbetsför ålder. Rådande ekonomiska läge i Sverige och omvärlden, med hög inflation, skenande energipriser och höjda räntor kommer att påverka det ekonomiska läget de kommande åren och kommer att ställa krav på god kontroll av våra verksamhetskostnader. Ska den totala balansen inom kommunen inte riskeras måste åtgärdsplanerna inom verksamheterna ge avsedd effekt.

Mål och indikatorer

För de mål och indikatorer som bedöms ha koppling till God ekonomisk hushållning finns denna symbol vid respektive mål. Övriga mål ger information om Avestas utveckling inom en rad områden. Målbedömningen görs här för respektive mål och inte på en aggregerad nivå. För flera av målen finns inte värden för årets indikatorer presenterade varför en fullständig målbedömning är svår att göra.

Bedömningen görs utifrån verksamhetens samlade uppfattning om utvecklingen av målen och en prognos för året finns för flertalet av målen. Bedömning av målen visar vilka insatser som görs, vilka resultat och slutsatser man kan dra av genomförda aktiviteter samt vilka utmaningar som finns den kommande tiden. Måluppfyllelsen är prognosen för året.

Den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning är att måluppfyllelsen beräknas bli högre än tidigare år men att målen bara delvis kommer att kunna nås. Utvecklingen är positiv men ligger men ligger inte i alla delar i linje med god ekonomisk hushållning.

Perspektivet Stöd och omsorg har redan tidigare år en god måluppfyllelse och ser även 2022 ut att nå mer än hälften av sina mål. Arbete med

kvalitetshöjande åtgärder och att förbättra brukarnöjdheten pågår.

Perspektivet Barn och utbildning har en positiv utveckling men målen kommer endast att delvis kunna nås då det fortfarande är en bit kvar innan bland annat behörighet till gymnasiet och gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år när uppsatta målnivåer.

Perspektivet Lokalsamhället är det område som har få mål knutna till god ekonomisk hushållning. Här finns flera mål av omvärldsbevakande karaktär. De mål som kommenteras är de som är kopplade till God ekonomisk hushållning.

Inom perspektivet finns flera delområden. Området *Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare* kommer kommunen troligen att nå de flesta av målen knutna till god ekonomisk hushållning. *Fritid och kultur* når redan 2021 målen och bedömningen är att så sker även 2022. För *Långsiktigt hållbar utveckling, ekologiskt och socialt* kommer kommunen med all sannolikhet att inte nå målen i sin helhet 2022. Här kommer ett mer långsiktigt arbete att krävas för att det ska bli möjligt.

Perspektivet Medarbetare kommer att delvis nå målen för jämställd lönesättning och att Avesta ska vara Sverigeledande avseende andelen månadsavlönade som arbetar heltid. Sjukfrånvaron är fortfarande hög och där kommer målet inte att kunna nås.

Perspektivet Ekonomi kommer att nå samtliga mål enligt prognosen.

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecknet för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet

- Öka möjligheten till egenförsörjning
- Minska barnfattigdom

Bedömning, insatser och resultat

Insatser/aktiviteter

I syfte att minska försörjningsstödet och det långvariga biståndsbehovet fortsatt arbete med gruppverksamheter samt åtgärdsanställningar och individuella behovskartläggningar. Samarbetet har utvecklats med näringslivet genom "team VISAN" (vuxenlärande, integration, socialtjänst, arbetsförmedling, och näringslivsenheten). Syftet är att hjälpa till att matcha näringslivets behov med personer som är arbetslösa. Även samarbetet med bildningsförvaltningens kommunala aktivitetsansvar har ökat i syfte att minska andelen ungdomar som inte fullgör sina gymnasiestudier och riskerar att bli "hemmasittare".

Resultat

Minskat antal hushåll i behov av försörjningsstöd samt minskad andel invånare som någon gång erhållit ekonomiskt bistånd. Resultat saknas för barn i ekonomiskt utsatta hushåll.

Slutsatser

Minskad arbetslöshet och fortsatt satsning på att utveckla nya gruppverksamheter på AME har inneburit att försörjningsstödet minskar.

Utmaningar/framtid

Fortsatt många personer med språksvårigheter och långvarigt biståndsbehov. Relaterat till Avestas socioekonomiska utmaningar är budget för arbetsmarknadsåtgärder fortsatt låg med mindre än hälften i nettokostnader i jämförelse med medelkommunen.

Mål

GEH

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Bedömning, insatser och resultat

Insatser/aktiviteter

- Ett nytt trygghetsboende på Fredsgatan färdigställdes i juni för att säkerställa boende för äldre.
- Fortsatt satsning på utbildning av undersköterskor och sjuksköterskor för att öka kvalitén i omvårdnaden och i hälso- och sjukvården.
- Fortsatt satsning på värdegrundsarbete och individuella genomförandeplaner för att förbättra brukarnöjdheten.
- Inrättat äldrekonulenttjänst för att tillgodose behovet av psykosocialt stöd till äldre med hemtjänst och i äldreboende.
- Förstärkt språkutvecklingen hos personalen genom satsning på språkombud.
- Anställt fler tillsvidareanställda undersköterskor som ersätter timvikarier för bättre kontinuitet och ökad kvalitet i vården om äldre.
- Fortsatt införa individuell matlagning i LSS gruppboende för att ge brukarna en möjlighet att leva sitt liv som andra och bibehålla brukarnöjdheten på fortsatt hög nivå.

Resultat

Brukarnöjdheten har minskat i såväl hemtjänst som särskilt boende. Skillnaderna i nöjdhet mellan olika äldreboenden är stor. Program för äldre följs och utbyggnad av äldreboendeplatser och trygghetsboende är i nivå med behovet. Brukarnöjdheten i LSS gruppboende är fortsatt mycket hög.

Slutsatser

Brukarnöjdheten hos äldre sjunker i hela landet relaterat till pandemi, ökad vårdtyngd, kompetensförsörjningsbrist och ökade krav/förväntningar på insatser. I Avesta finns stora variationer i nöjdhet mellan olika boenden.

Utmaningar/framtid

Förvaltningen behöver intensifiera analys och insatser för ökad brukarnöjdhet i de boenden som har låga resultat. Antalet medarbetare per chef är hög och påverkar möjligheterna att utöva ett nära ledarskap för att förbättra kvalitet och arbetsmiljö för chefer och deras medarbetare.

Måluppfyllelse

Äldreomsorgens nettokostnadsavvikelse är 1 % mindre än förväntad kostnad. I relationen kvalitet och resurser (effektivitetsindex) har Avesta ett lägre resultat än medelkommunen där kvalitén är mindre än förväntat.

LSS verksamheten följer förväntad kostnad och har hög brukarnöjdhet.

Mål

GEH

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa

- utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

Bedömning, insatser och resultat

Insatser/aktiviteter

- Fortsatt att arbeta för att samtliga professioner och myndigheter ska delta i samordnade individuella planer (SIP) för barn och ungdomar med psykisk ohälsa. Syftet är att skapa delaktighet och trygghet för barnet/ungdomen samtidigt som insatserna samordnas mellan olika huvudmän för barns bästa.
- Utforma lokal överenskommelse för barn och ungas hälsa.

Resultat

Andelen SIP med samtliga professioner har stadigt ökat. I augusti är andelen 90% jmf. med 2021 83%

Slutsatser

Ett idogt arbete bedrivs från samtliga huvudmän för att öka professionens deltagande i samordnade individuella planer.

Utmaningar/framtid

Kompetensförsörjningsbristen och vårdköerna inom området för psykisk hälsa inom Regionen.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Aktuellt läge: Måluppfyllelse gult för ekonomiskt bistånd.

Måluppfyllelse rött för brukarnöjdhet hemtjänst och särskilt boende. Barn och ungdomsvården i Avesta har kostnader under medelkommunen samtidigt som kvalitén är i nivå med medelkommunen.

Måluppfyllelse, prognos för året: Möjlig måluppfyllelse grönt för brukarnöjdhet LSS boende och väntetid till särskilt boende. Möjlig måluppfyllelse grönt att andelen SIP där samtliga myndigheter deltar ökar.

Sammanfattande bedömning av perspektivet Stöd och omsorg

Insatser och resultat – vad har vi gjort och vad har vi uppnått

Förvaltningens fortsatta utmaningar är behovet av försörjningsstöd samt brukarnöjdheten/kvalitén i äldreomsorgen. LSS området är fortsatt stabilt avseende kvalitet och resurser. Barnvården har även stabila resultat trots resurser under medelkommunen.

Barn och utbildning

Vision

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

GEH

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Ett gemensamt digitalt kvalitetsuppföljningssystem har implementerats
- Individuella uppföljningar av samtliga elever som inte nått gymnasiebehörighet i årskurs 9
- I grundskolan har ett måldokument tagits fram där skolorna kommer att genomföra insatser lokalt för att nå upp till gemensamma målbilder avseende studieresultat och elever väl förberedda för nästa stadium
- Under hösten genomför både förskollärare och ledning en särskild satsning på kompetensutveckling "Undervisning" i förskolan, vilket vi avser sprida information om.

Resultat

- Det är av stor betydelse för invånarna att vi kan tillgodose tillgången till förskollärare och pedagogisk ledning på alla förskolor i kommunen, för att säkerställa likvärdigheten gällande undervisningen.
- Det saknas förskollärare i hela landet och vi konkurrerar med såväl andra kommuner, som med grundskolan om personal, vilken också har ett behov av förskollärare.
- Som ett resultat av bildningsförvaltningens satsningar på fortbildning av sin person ges alla barn möjlighet till en pedagogisk miljö med en aktiv pedagogisk ledning.
- Meritvärden och gymnasiebehörigheten ökar från förra året i åk 9
- Idag jobbar grundskolan med en god systematik för att få eleverna mer motiverade till studier och därmed kan vi se ett resultat att fler elever börjar bli behöriga till gymnasiet.

Slutsatser

- Ett systematiskt arbete pågår på förskolan för att barnen ska bli bättre förberedda för fortsatta studier i grundskolan. Redan idag finns det tydliga indikationer, genom enkäter och pedagogernas erfarenheter, att förskolan och grundskolan ger bättre resultat.
- Grundskolan ser en liten förändring till det bättre och det härleds till grundskolans likvärdighetsarbete som påbörjades under 2020 och färdigställdes 2022. Fullständig utvärdering kommer under innevarande läsår.

Utmaningar/framtid

- Det är svårt att nå ut med relevant information till möjliga framtida medarbetare om förskollärarkrets, möjligheter, villkor och innehåll.
- Bildningsförvaltningen har märkt av det fleråriga stoppet för studieplatser på högskolan Dalarna gällande förskolläraryrket. Det är idag färre förskolläraryrketstudenter som påbörjar utbildningen och därmed färre som kommer ut som examinerade förskollärare. Därför kommer det vara svårt att rekrytera inom Dalarna när färre utbildas inom vårt upptagningsområde.
- Att skapa en undervisning som når och lockar en ännu fler elever till lustfyllt lärande
- Att skapa en effektivare undervisning för elever som kommer till oss sent under grundskoletiden
- Att klara logistik och kostnader i samband med lokalförändringar och verksamhetsflyttar

Mål

GEH

Större andel av gymnasieleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Gymnasieskolan implementerar ett utvecklat gemensamt värdegrundsarbete
- Gymnasieskolan implementerar nya programinriktningar i nya lokaler för att erbjuda ett ökat utbud till ett ökande elevunderlag.

Resultat

- Ett stort antal elever söker sig till Karlfeldtsgymnasiet både från Avesta och intilliggande kommuner vilket visar att verksamheten håller hög kvalitet och har ett bra rykte.

Slutsatser

- Genom att göra gymnasiet mer attraktivt med ett stort utbud, hög kvalitet, genom behöriga och engagerade lärare, kan bildningsförvaltningen se att eleverna talar gott om Karlfeldtsgymnasiet. Härvid kan vi också se att elevernas möjligheter att slutföra sina studier ökar när undervisningen håller en hög kvalitet med behöriga lärare.

Mål

GEH

Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

Under året har skolorna fortsatt med sina likabehandlingsplaner. Det pågår en planering med företrädare inom kommunen som syftar till att bland annat få till en gemensam förhållningslinje vilket ska utmynna i ett gemensamt budskap till elever och vårdnadshavare. Bildningsförvaltningen kommer också att arbeta för att skapa flera mötesplatser där unga möter vuxna och där man tillsammans ska kunna ta del av nya aktiviteter.

Resultat

Det är svårt att se ett resultat av planerade insatser under första halvåret.

Slutsatser

Planeringsförutsättningarna är goda men att det är långt kvar innan insatsen kan utvärderas.

Utmaningar/framtid

Blir att få med sig alla vårdnadshavare som är berörda. Det blir också en utmaning att få flera föreningar och intresseorganisationer att bidra till att öka på tryggheten kvällstid.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

- År 2022 gör bildningsförvaltningen en bedömning att betygen vänder och att fler blir behöriga till nationellt program.
- Måluppfyllelsen i förhållande till den ekonomiska uppföljningen är god då bildningsförvaltningen har kommit till rätta med det underskott som man dragits med under senare år.
- Målet är delvis uppfyllt.

Lokalsamhället

Vision

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva bostaden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Mål

GEH

Avesta ska vara en tillgänglig kommun
- Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Mål

GEH

Demokratin ska utvecklas
- invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Mål

GEH

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Mål

GEH

Nöjda invånare och brukare

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Tillgängligheten via e-post och telefon är god. Detta gäller telefoni, besök, e-post, sociala medier och e-tjänster. Möjligheten till besök har utökats genom servicepunkterna som finns i Krylbo och Horndal. Ambitionen är att medborgaren inte ska behöva byta kommunikationssätt för att sin fråga besvarad. Målet bedöms kunna uppnås.
- Arbetet med medborgardialog har inte prioriterats, vilket märks genom att antalet aktiviteter är få. Träffpunkt Avestabygd har startat igen efter pandemin, men i övrigt hålls inga allmänna medborgardialoger. Avesta kommun saknar rutiner och kompetens som skulle hjälpa förvaltningarna att identifiera vilka frågor som kan vara aktuella för medborgardialog och hur invånarnas synpunkter bäst skulle tas tillvara, utöver de lagstadgade i exempelvis planprocessen. Målet bedöms inte uppnås.
- Program för äldre följs och därmed också utbyggnad av bostäder för äldre. Kameraövervakning på delar av gågatan samt på Markusgatan, ordningsvakter i centrala delarna. Projektet Trygga Platser i centrum som är ett arbetssätt mellan näringsliv, fastighetsägare och kommunen.
- Avesta är delaktig i arbetet med framtagande av en ny regional "Strategi för att förebygga mäns våld mot kvinnor i Dalarnas län". Utbildning avseende våld i nära relation inklusive heder sker kontinuerligt. Det pågår ett länsövergripande utvecklingsarbete kring ett gemensamt resurscentrum i Dalarna mot hedersproblematik samt ett länsgemensamt arbete mot våld i nära relation. Samverkan med Kvinnojouren och tjejjouren Moa sker kontinuerligt.

Resultat

Kameraövervakningen har resulterat i att ett antal situationer med bråk har kunnat avstyras i ett tidigt skede. Arbetet med Trygga platser har skapat en samverkansgrupp som genomfört vissa trygghetsskapande åtgärder i centrala Avesta, exempelvis belysning och klottersanering samt social kontroll.

Utmaningar/framtid

- Trångboddheten i flerfamiljshus är fortsatt hög.
- Flytten av Servicecenter till nya lokaler, samt utveckling av Servicepunkterna, innebär att möjligheten till medborgardialoger ökar.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Några av målen bedöms kunna uppfyllas men inte alla.

Fritid och kultur

Mål

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Mål

GEH

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöks mål

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Samverkan sker också mellan föreningar och daglig verksamhet LSS.
- En rad förbättringar av infrastrukturen genomförts, till exempel gång- och cykelvägar, förlängning av Bruksleden, grönpark i Krylbo och ny båtbygga vid Holmen. Målet bedöms kunna uppfyllas.
- Avesta kommun har nu kunnat öppna alla sina fritidsanläggningar efter två års pandemi. Arrangemang har kunnat genomföras utan krav på restriktioner och intäkterna för uthyrning av lokaler närmar sig nivåerna som innan pandemin.
- Tillgängligheten vid Sandvikabadet har förbättrats genom installation av en ramp.
- Under perioden har antalet utlånade artiklar från Fritidsbanken passerat det uppsatta målet. Målet bedöms kunna uppfyllas.
- Kulturverksamheter på exempelvis biblioteken, i Verket och Kulturskolan var begränsade och kom inte i gång förrän i mitten av mars. I föreningslivet var det likartat, men från maj har det blivit allt fler evenemang.
- Nystartade föreningar arbetar intensivt med att skapa fler konserter och andra allmänna arrangemang.
- Karlfeldtsgården och Avesta Art hade en försiktig start, men efter midsommar har det blivit fler besökare. Besökssiffrorna sista augusti pekar mot att Verket kan få liknande antal besök som 2019.
- För att öka måluppfyllelsen planeras kulturevenemang tillsammans med bland andra Musik i Dalarna, Folkmusiken hus och DalaPop vilka gör en särskild satsning på att komma ut i länet. I september är det Avestas tur under en vecka. Samarbete sker också med föreningar för ytterligare evenemang. I Avesta kommuns kulturverksamheter är det framför allt Verket som inte ligger i ekonomisk balans, huvudsakligen baserat på att intäkter släpar efter. Målet bedöms kunna uppfyllas.

Resultat

- Vi har inte än sett något resultat efter medborgarenkäten som kan visa om kommunen har ett bättre resultat än tidigare.

Slutsatser

- Avesta har ett rikt förenings- och kulturliv. Här kan man utöva flertalet av de intressen som finns bland våra medborgare.

Utmaningar/framtid

- Fler och fler invånare väljer att idrotta/träna på egen hand, alltså med aktiviteter som inte är styrda eller ledarledda. Avesta kommuns utmaning blir att möta efterfrågan på ytor att utöva dessa aktiviteter för att skapa attraktiva platser för all typ av aktivitet kopplade till idrott och hälsa.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Målen bedöms kunna uppfyllas.

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Mål

En långsiktig hållbar ekologisk utveckling

Mål

GEH

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Under våren har Hållbarhetsutbildningen Vägvisaren sjuvänt. Utbildningen består av fyra utbildningsdelar och ska genomföras av alla anställda under året, tillsammans med sin närmsta chef och sina kollegor. En stor andel av alla arbetsplatser har påbörjat utbildningen under våren.
- Avesta kommun byter till miljöbilar utifrån vad som finns upphandlat och verksamhetens behov.
- Kommunen har genom en upphandlad konsult erhållit ett förslag på strategi för att uppnå en fossilfri kommunal fordonsflotta. Inom upphandlingscenter har det miljöstrategiska samarbetet resulterat i en vägledning för upphandling av transporter samt en digital utbildning för alla anställda som är inblandade i upphandling, inköp och avrop.

Utmaningar/framtid

- Viktigt att ta tillvara de synpunkter och förslag som kommer fram i Hållbarhetsutbildningen.
- Fordonsflottan ska succesivt bli fossilfri. Utmaningen ligger i att hålla tempot högt i omställningen.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Målet bedöms inte kunna uppfyllas på kort sikt, men på lång sikt är det nödvändigt.

Långsiktigt hållbar social utveckling

Mål

En långsiktig hållbar social utveckling

Mål

GEH

Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer

Mål

Fler nya arbetstillfällen

Mål

GEH

Bättre näringslivsklimat

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Omsorgsförvaltningen arbetar med att minska det långvariga biståndsbehovet genom att öka individuella insatser och gruppaktiviteter för målgruppen. Nationella riktlinjer och regionala överenskommelser syftar till att insatser som ges ska bygga på en evidensbaserad praktik till nytta för klienten.
- Samverkan med idéburna organisationer pågår utifrån de olika verksamheternas behov. Socialtjänsten samverkar med ett flertal föreningar för att medverka till en hållbar social utveckling.
- Under våren har projektet Ökad jämlikhet i Krylbo fortsatt, med en tydlig riktning mot att de aktiviteter som sätts i gång ska kunna fortsätta även efter att projektet avslutats. Lokala ambassadörer har tillsammans med kommunen startat språkstuga för föräldrar, barnbokklubb, utflyktsgrupp och olika sommarlovsaktiviteter. För att främja en långsiktigt positiv utveckling för stadsdelen har också det planprogram för Krylbo som togs fram 2016 aktualiserats.
- Två ansökningar om externa medel för att stärka arbetet med hållbar utveckling kommer att lämnas in. En till statens forskningsråd för hållbar utveckling, och en till internationellt centrum för lokal demokrati. Om ansökningarna beviljas kommer det att finnas ekonomisk möjlighet att stärka det strategiska hållbarhetsarbetet.
- Målet för utförande av detaljplaner för boende är uppfyllt. V-Dala miljö & bygg arbetar med att vidareutveckla "Förenkla helt enkelt". Nya detaljplaner för industrimark och en- och tvåfamiljsfastigheter bör prioriteras. Bedömningen är att V-Dala miljö- och byggs mål gällande färdigställda bostäder kommer att uppfyllas.
- Medverkar i regionala projekt med främst fokus på kompetensutveckling av personal som riskerat arbetslöshet och hänvisning till statliga stöd och s.k. främjarresurser.
- Inventeringar genomförs av företagens behov av stöd, både inom ramen för regionala projekt och i samverkan med lokala aktörer.
- Vidareutveckling av det s.k. företagsvägledarnätverket. Arbetar med företagsetableringar och företagsfrukostar

Utmaningar/framtid

- Den demografiska försörjningskvoten ökar, vilket betyder färre personer i arbetsför ålder.
- På väg in i lågkonjunktur med högre räntor och hög inflation
- Risk för att byggande bromsas upp
- Sällanköpshandel minskar när befolkningen håller hårdare i sina pengar

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Aktuellt läge: Vägvisaren ger goda möjligheter att arbeta med hållbarhet ur flera perspektiv. Arbetet med social hållbarhet är ett ständigt pågående arbete för förvaltningen.

Måluppfyllelse, prognos för året: Delvis uppfyllelse av KF mål.

Medarbetare

Vision

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

GEH

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Mål

GEH

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Mål

GEH

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Mål

GEH

En jämställd lönesättning

Bedömning, insatser och resultat

Insatser

- Fokus på arbetet med hållbar arbetstidsförläggning och fler tillsvidareanställda medarbetare för ett mer hållbart arbetsliv, för att minska sjukfrånvaron och för att fler ska orka/vilja arbeta heltid. Implementering pågår hela 2022.
- Pandemin har fortsatt negativ påverkan på sjuktal och övertid i förvaltningen.
- Utredning för att kartlägga förutsättningarna för chefer att bedriva ett nära ledarskap har genomförts. Den politiska beredningen avvaktar nu resultat från arbetsmiljökartläggningen för chefer.
- Förvaltningen har beslutat att alla enheter ska avsätta tid för verksamhetsplanering och arbete med medarbetarenkät.
- Bedömning av jämställd lönesättning sker vid varje lönekartläggning.
- En ny arbetsvärdering har jobbats fram, en jobbkitektur, för arbetet med jämställda löner och kommer att användas som verktyg vid lönekartläggning men blir även användbart för att jobba med karriärvägar, lönekarriärer och strategisk kompetensutveckling. Årets lönekartläggning startas upp i september.
- Kommunens arbete med Sunt arbetsliv och friskfaktorer pågår. Arbetet med Friskfaktorer har påbörjats inom kost, förskola och HR. En plan för implementering i hela organisationen har tagits fram. Fokus på friskfaktorer sker för att främja en god arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron. Det handlar om att arbeta aktivt, systematiskt och långsiktigt med friskfaktorerna utifrån varje verksamhets egna behov, vilket bidrar till en god arbetsmiljö, låga sjuktal och en utveckling av verksamheterna.
- Under våren genomfördes en arbetsmiljökartläggning av alla chefers förutsättningar och arbetsmiljö. Genom att kartlägga chefernas arbetsmiljö påverkas också alla medarbetares arbetsmiljö indirekt.
- Ledarforum för alla chefer och arbetsledare har startats upp och kommer att genomföras två gånger per år.
- En ny medarbetarundersökning är upphandlad och frågeunderlag jobbas fram. Medarbetarenkäten kommer att genomföras under oktober månad. Till verktyget finns även pulsmätningar vilket gör det möjligt att följa upp specifika områden utifrån resultaten på enkäten kopplat direkt till arbetsplatsen. Detta gör det möjligt att på ett lättare sätt arbeta med och följa upp de områden som varje arbetsplats behöver jobba med.

Resultat

- Arbetsmiljökartläggningen ska resultera i handlingsplaner på olika nivåer, enhetsnivå till övergripande nivå och kanske till och med på enskild chefsnivå.

- Sjukskrivningstalen har stannat upp och ökar inte längre.

Slutsatser

Ett stort arbete pågår kring arbetsmiljön och dessa insatser förväntas ge mer långsiktiga resultat vilket innebär att det än så länge inte går att se i statistik. Kommunens arbete med ledarskap och medarbetarskap förväntas ge resultat på både attrahera- och behålla perspektiven. Jämställda löner är av stor vikt och arbetet med lönekartläggningar och utbildningsinsatser för chefer har gett resultat.

Utmaningar/framtid

Den stora utmaningen nu och framåt är kompetensförsörjningen. Att hitta nya medarbetare och behålla de som redan arbetar inom kommunen är viktiga frågor för att kunna behålla kvalitén i verksamheterna. Kompetensutmaningen ställer även krav på att ställa om arbeten, arbeta annorlunda och digitalisera. Kompetensutveckling kommer fortsätta vara av stor vikt. Även chefers organisatoriska förutsättningar är en utmaning.

Måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Indikatorerna för ledar- och medarbetarskap blir mätbara och jämförbara med andra kommuner med en ny medarbetarundersökning. Arbetet med friskfaktorer, ledarforum och arbetsgivarvarumärket beräknas ge resultat på den kommande medarbetarundersökningen för att nå målen för hållbart medarbetarengagemang. *Ej mätt*

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Sjukfrånvaron ökade något under januari för att sen sjunka igen, därefter har sjukfrånvaron legat på ett snitt mellan 7–8%. Även antalet sjukdagar har följt denna utveckling medan antalet korttidssjukfrånvaro har ökat jämfört med samma period förra året. Det innebär att målet på 7 % *inte uppfylls* och att ytterligare åtgärder behöver tas fram och genomföras för att målet ska nås.

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Gällande heltidsresan så nås målen för andelen heltidsanställda månadsavlönade som ökar liksom andelen deltidsanställda som minskar eller är oförändrad. Även andelen heltidsarbetande ökar men andelen arbetad tid som är utförd av visstidsanställda timavlönade är fortfarande oförändrad och har ännu inte minskat. *Delvis uppfyllt*

En jämställd lönesättning

Målet för jämställda löner ser ut att nås inom merparten av områdena, *delvis uppfyllt*

Ekonomi

Mål

GEH

Resultatnivå:

Kommunens resultat ska för perioden 2022–2025 i genomsnitt uppgå till **minst 1,0** procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Indikator	2019	2020	2021	2022–08	Målnivå 2022–25
Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	2,0	6,0	7,5	8,9	1,0

Mål

GEH

Soliditet:

Soliditeten för kommunen ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Indikator	2019	2020	2021	2022–08	Målnivå 2022–25
Soliditet, kommunen, %	-2	7	17	23	Öka

Mål

GEH

Investeringsverksamhet:

Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel.

Självfinansieringsgraden ska under planperioden uppgå till 100%. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning.

Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.

Indikator	2019	2020	2021	2022–08	Målnivå 2022–25
Självfinansieringsgrad investeringar, kommunen, %	50	100	100	100	100
Låneskuld per invånare, koncernen	51 340	55 924	60 435	63 000	Max 78 000kr/invånare

Bedömning av måluppfyllelse, God ekonomisk hushållning

Aktuellt läge: Målen är uppnådda i samband med delåret

- Resultatnivån
- Soliditet
- Självfinansiering
- Låneskuld, koncern, kr/invånare

Måluppfyllelse, prognos för året: Samtliga mål kommer att uppnås för 2022

Sammanfattande bedömning av perspektivet Ekonomi

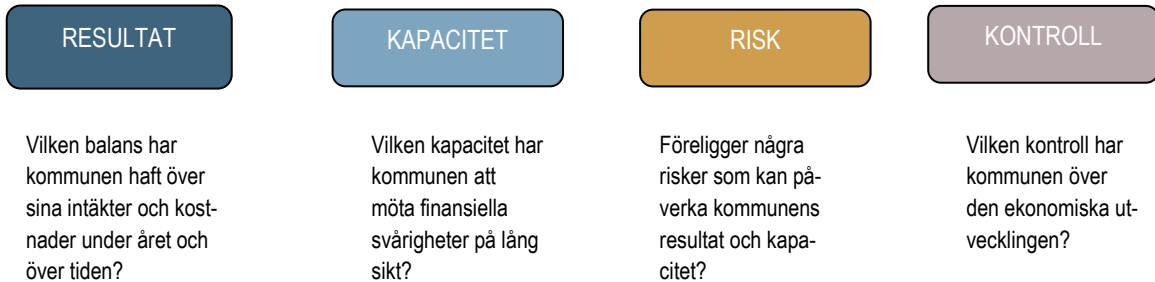
Ekonomi för 2022 är god, mycket beroende på den positiva utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag. Orosmoln finns för hur bland annat den kraftigt ökande inflationen tillsammans med ökade energikostnader kommer att påverka kostnadsutvecklingen de kommande åren.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av

Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Perspektiv vid finansiell bedömning

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat
2. Nettokostnadsutveckling
3. Förändring av kostnader och intäkter
4. Investeringar
5. Skattefinansiering av investeringar
6. Nettoinvestering i relation verksamhetens kostnader
7. Räntekostnader upptagna lån
8. Skuldsättningsgrad
9. Soliditet
10. Kommunal skatt
11. Likviditet
12. Totala pensionskulden
13. Budgetföljsamhet
14. Känslighetsanalys

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgenåtaganden och kommunens pensionskulda.

Kontroll

Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

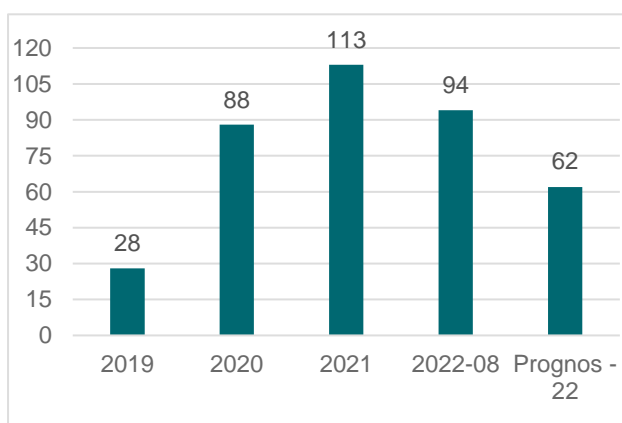
Resultat

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för per 31 augusti med 94 mkr. I jämförelse med budget är det 42 mkr bättre än planerat. Resultatet enligt balanskravet uppgår till 92 mkr då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster och ska räknas av. Prognosen pekar på ett positivt resultat med 62 miljoner kronor.

Återhämtningen av ekonomin under året har påverkat utvecklingen av skatteintäkterna i en klart positiv riktning. Skatteintäkterna är 21 mkr högre än budgeterat.

Av de generella statsbidragen utgör bidrag kopplade till omsorg om äldre 11 miljoner kronor per augusti. Årsbeloppet uppgår totalt till cirka 20 miljoner kronor.

2. Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För delåret har 91 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är betydligt högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en

kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå.

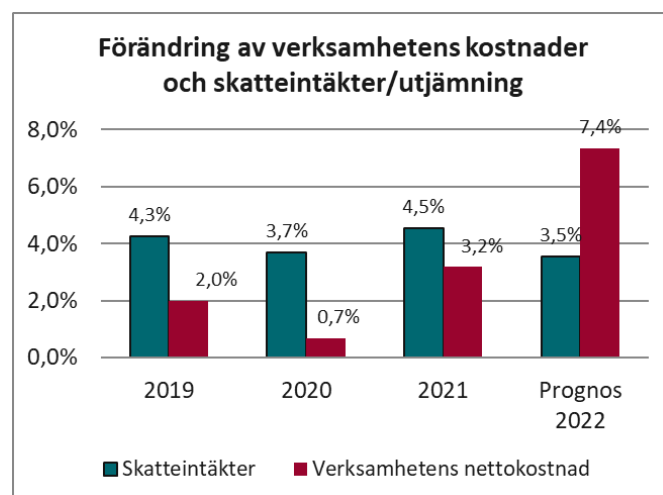
%	2019	2020	2021	aug-22	Prognos
Verksamheten	95,4	91,3	90,1	88,7	93,1
Avskrivningar	2,4	2,6	2,5	2,6	2,9
Finansnetto	0,2	0,1	-0,1	-0,1	0,1
Totalt	98,0	94,0	92,5	91,1	96,1

3. Förändring av kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är hittills positiv, Prognosen för året är 3,6 procent jämfört med 2021. De senaste årens ökningstakt för verksamhetens nettokostnader mattades av på grund av pandemin men för 2022 är ökningen betydligt högre.

Inflation som stiger kraftigt gör att kostnadsökningen vid delåret är 4,8 procent högre än 2021. Prognosen för året är dock att verksamhetens kostnader ökar med 7,4 procent på helårsbasis.

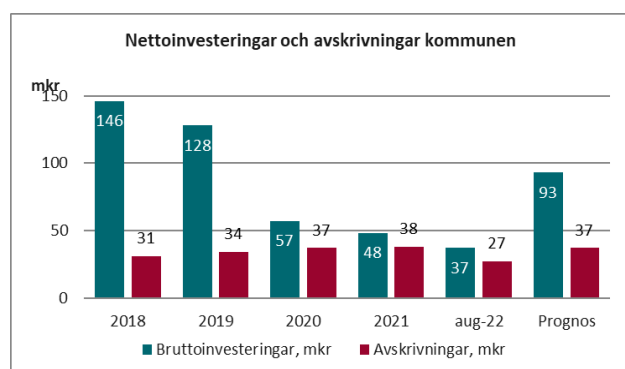
Corona

Under 2020–2022 har kommuner och regioner erhållit stora bidrag från staten på grund av den pandemis som Sverige och världen har drabbats av. Ersättning för sjuklöner uppgick 2020 till 20 miljoner

kronor och för 2021/2022 är det 10 miljoner kronor respektive år.

4. Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgår hittills till 37 miljoner kronor. Investeringar sker främst i infrastruktur och förnyelse av IT-utrustning. Prognosen för året beräknas till 93 miljoner kronor.

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2022 finansieras investeringarna fullt ut med medel som inte förbrukats av den löpande verksamheten. För 2019 uppgick finansieringsgraden som till 50 %. För detta år har kommunen nyttjat sin likviditet för att kunna betala investeringarna.

mkr	2019	2020	2021	aug-22	Prognos
Finansiering:					
Avskrivningar	34	37	38	27	45
Investeringsbidrag	2	3	1	1	1
Försäljning av fastigheter	4	3	5	2	2
Resultat före extraordinära poster exkl resultat från försäljning (ingår ovan)	24	85	110	91	59
Utrymme för självfinansiering	64	128	154	121	107
Årets nettoinvestering	128	57	48	37	93
Överskott: att använda till amortering		71	106	84	14
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel	-64				
Självfinansieringsgrad, procent	50%	225%	321%	327%	115%

6. Nettoinvesteringar i relation verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningsskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

procent	2019	2020	2021	aug-22	Prognos
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	9	4	3	4	6
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, %	378	153	124	136	204
Bruttoinvesteringar, mkr	128	57	48	37	93
Avskrivningar, mkr	34	37	38	27	46

Investeringsutgifternas andel av skatter och generella statsbidrag har varit höga 2018–2019 beroende på investering i äldreboende. Andelen för 2022 prognosticeras till 6 procent av skatter och generella statsbidrag.

Avesta kommuns höga investeringstakt de senaste åren innebär att en större andel av driftkostnaderna framöver kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader. Till detta kommer de investeringar som görs, av Gamla Byn AB, i kommunala verksamhetslokaler vilket påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader.

7. Räntekostnader upptagna lån

Mkr	2019	2020	2021	2022–08
Koncern	22,4	22,3	20,4	12,7
-varav kommun	3,7	2,1	0,7	0,3

Räntekostnader 2022–08, Internbanken

Räntekostnad derivat:	10,6 Mkr
Räntekostnad lån:	2,1 Mkr
Totalt:	12,7 Mkr

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är

motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

(procent)	2019	2020	2021	aug-22
Total skuldsättningsgrad	102%	93%	83%	77%
- varav avsättningar	16%	16%	15%	13%
- varav kortfristig skuldsättning	24%	27%	26%	23%
- varav långfristig skuldsättning	12%	7%	2%	3%
- varav pensionsförpliktelse	50%	44%	40%	39%

I och med att pensionsförpliktelserna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionskulden, uppgår till 23 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderade.

Det egna kapitalet uppgår till 307 miljoner kronor när pensioner och upplåning för bolagens behov exkluderats.

	2019	2020	2021	2022-08
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exkl. upplåning för bolagens behov	-2	7	17	23

10. Kommunalskatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,20	20,67
Region	11,63	11,63	11,56
Total kommunalskatt	33,60	33,83	32,33

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 på grund av ändrat

huvudmannaskap för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga skatten för 2021 fastställs i december 2022 och eventuell justering påverkar resultatet 2022.

Risk och kontroll

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2019	2020	2021	aug-22
Likvida medel, mkr	75	135	180	170
Kassalikviditet 1)	59%	71%	90%	113%
Rörelsekapital, mkr 2)	-110	-94	-34	40
Likviditetsdagar 3)	17	29	38	36

1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga skulder

2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder

3) antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

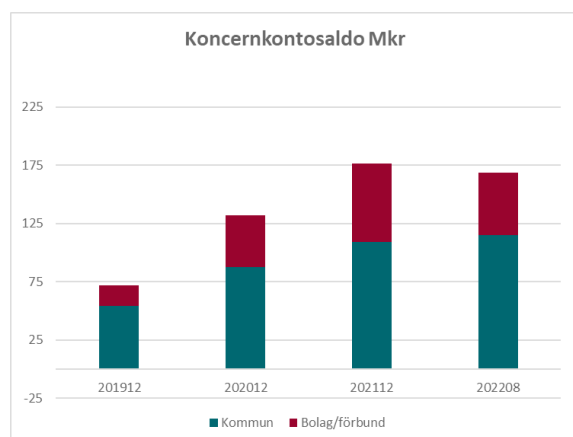
En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning.

Under året har likviditeten minskat från 180 miljoner kronor till 170 miljoner kronor. Kommunen har även en avtalad checkräkningskredit på 150 Mkr som ger möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:

Avtalad checkräkningskredit	150 Mkr
Inlåning koncernkonto	168 Mkr
<u>Inlåning övriga konton</u>	<u>2 Mkr</u>
Summa	320 Mkr
Riktlinje	> 150 Mkr

Diagrammet nedan visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot för koncernen samt fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2019	2020	2021	aug-22	Prognos
Pensioner, kortfristig del	43	41	43	33	43
Avsättningar till pension	109	117	129	136	146
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	550	534	518	521	501
Total pensionsskuld	702	692	690	690	690
Förpliktelse i % av total skuld	78%	77%	75%	76%	73%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	96%

Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår i som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 690 miljoner kronor varav 501 miljoner som ansvarsförbindelse. Det innebär att 73 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

För förtroendevalda som omfattas av PBF och OPF-KL görs beräkning via kommunens pensionsförvaltare.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftsredovisningen framgår budgetavvikelsen är positiv och uppgår till 32 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens överskott utgörs till största del av kammungemensamma kostnader.

	2019	2020	2021	aug-22	Prognos
Kommunfullmäktige	0	1	0	2	0
Kommunstyrelsen	26	47	29	20	19
Omsorgsstyrelsen	7	6	9	-11	-15
Bildningsstyrelsen	-13	-1	2	4	3
Miljö- och byggnadsnämnd	-2	3	2	2	1
S:a budgetavvikelse	18	54	42	17	8

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inklusive PO samtlig personal i kommunen	12
Bruttokostnadsförändring med 1%	18
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	54
Förändring av befolkningen med 50 pers.	3
Generella statsbidrag med 1%	4
Förändring av skatteintäkter 1%	11

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 18 mkr. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 12 mkr. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt

Balanskravsresultat

<i>tkr</i>	<i>Prognos 2022</i>	<i>aug-22</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
Årets resultat enligt resultaträkningen	61 800	97 681	113 358	88 226	28 242
Samtliga realisationsvinster	-2 500	-2 279	-4 486	-2 975	-3 291
Årets resultat efter balansjusteringar	59 300	95 402	108 872	85 251	24 951
-Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	0	0	0
-Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	59 300	95 402	108 872	85 251	24 951

Kommunallagen ställer krav på att kommunen ska ha en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska vara minst lika stora eller större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Om resultatet ett år är negativt är kommunen skyldig att återställa underskottet inom de tre påföljande åren. Det justerade resultatet för augusti 2022 är + 95,4 miljoner kronor och därmed är årets balanskrav uppfyllt. Även prognosen visar att Avesta kommun kommer att uppfylla balanskravet för helåret.

Enligt regler för balanskravet finns möjlighet att sätta av medel de år som resultatet enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. För Avesta innebär det att resultatet ska överstiga 31–32 miljoner kronor. Medlen som överstiger 2 procent ingår som en del i det egna kapitalet och kallas resultatutjämningsreserv. Den uppgår i år till 40 miljoner kronor, vilket är den maximala nivå som Kommunfullmäktige beslutat.

Väsentliga personalförhållanden

Lönebildning

Löneöversynen för år 2022 var klar i utsatt tid och alla löner inom områdena med färdiga avtal betalades ut i april. Vårdförbundets huvudöverenskommelse var klar senare och lönerna inom detta område betalades ut i juni med retroaktivitet från april färdigställdes för samtliga avtalsområden först under våren 2022.

Kommunens arbete med lönebildning, från strategisk nivå med framtagande av lönepolicy, lönearshjul, stöd för analysarbete med mera, till operativ nivå i form av löneutbildning för chefer, översyn av medarbetar/ lönesamtalsmaterial med mera, har utvecklats och tydliggjorts. Under hösten 2022 kommer ett fortsatt arbete med implementering av arbetet att fortsätta i syfte att öka kunskaperna och genomförandet av individuella och differentierade löner enligt avtalets intentioner. Begreppet Rätt lön kommer att förankras hos chefer, fackliga samt medarbetare.

Kompetensförsörjning

HR-strategisk plan inkluderat handlingsplan för kompetensförsörjning finns på kommunövergripande nivå. Här anges aktiviteter som redan pågår och sådant som planeras framåt på kommunövergripande nivå, där HR-enheten ansvarar för aktiviteternas genomförande. Exempelvis har arbetet med Employer Branding och arbetsgivareerbjudande påbörjats under våren och fortsatta workshops kommer att genomföras under tidig höst för att arbetsgivareerbjudandet ska kunna tas fram. Employer Branding innebär att Avesta kommun arbetar strategiskt med att förstärka, förändra, förenkla eller förbättra den befintliga uppfattningen som finns om kommunen som arbetsgivare. Det övergripande målet med Employer Branding är att lyckas attrahera och behålla rätt kompetens i verksamheten. Uppfattningen om en arbetsgivares employer brand är avgörande för den framtida kompetensförsörjningen, men att arbeta med detta kräver ett strukturerat och långsiktigt arbetssätt. Några anledningar till att arbeta strategiskt med employer brand är att:

- Få fler och bättre kandidater snabbare, öka möjligheterna till att få rätt kandidater i takt med att vi blir tydligare med vilka vi är som arbetsgivare, vad vi erbjuder och vilka målgrupper vi söker. Med detta följer också lägre rekryteringskostnader.
- Öka motivationen, när medarbetare upplever att vårt erbjudande är attraktivt och att

medarbetarupplevelsen är viktig ökar medarbetarnas motivation till att vilja bidra.

- Minska tappet av nyckelpersoner och talanger, genom att skapa rätt förväntningar och att infria dessa skapas rätt förutsättningar för att både behålla och utveckla organisationens medarbetare.
- Ett starkt och attraktivt employer brand kan bidra till att medarbetarna blir ambassadörer för arbetsgivaren – de börjar helt enkelt rekommendera andra att också börja arbeta hos oss.
- Öka lönsamheten, engagerade medarbetare genererar ett större bidrag till verksamheten. Engagerade medarbetare presterar även mer och bättre än de medarbetare som är missnöjda.

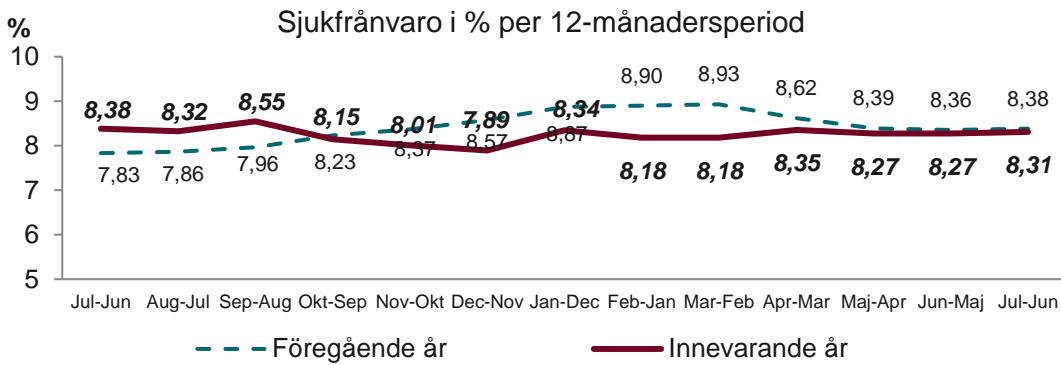
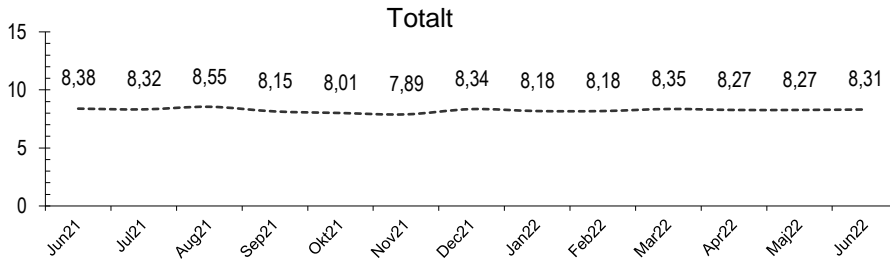
Förvaltningarna arbetar vidare med sina respektive aktiviteter som anges i framtagna mall för Handlingsplan Kompetensförsörjning. Att kommunen både på övergripande nivå och ute i förvaltningarna arbetar strukturerat och systematiskt med aktiviteter inom kompetensförsörjning är avgörande för hur väl kommunen lyckas både attrahera nya medarbetare samt utveckla och behålla befintliga medarbetare över tid.

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaron har under den senaste tolv månadersperioden minska något och låg som högst vid årsskiftet då på 8,34 %, för att därefter dippa i februari och sedan återigen öka till 8,31 % i juni i år. Under samma period föregående år såg trenden ut på motsatt sätt, dvs sjukfrånvaron ökade lite varje månad fram till mars för att sedan landa på 8,38 % i juni 2021. Ökningar och minskningar på sjukfrånvaron sammanfaller tidsmässigt med Covid-19 och förändringar i antal smittade.

Vid jämförelse mellan 12 månaders perioder juli tom juni månad 2021 och 2022, så är kommunens totala sjukfrånvaro densamma. Det är dock förhållandevis osäkert hur sjukfrånvarotrenden kommer att utvecklas under året, beroende på fortsatt utveckling av pandemin.

Sjukfrånvaro i % per 12-månadersperiod

Arbetet med friskfaktorer, som syftar till att främja en god arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron, påbörjades under början av året och chefer och skyddsombud inom förskola och kost har med stöd av Suntarbetsliv genomfört ett pilotarbete i sina verksamheter. Två processledare från HR-enheten har i samband med detta utbildats. HR-enheten har startat upp sitt interna arbete med friskfaktorerna och har börjat med att fokusera på Prioritering av arbetsuppgifter.

Det handlar om att arbeta aktivt, systematiskt och långsiktigt med friskfaktorerna utifrån varje verksamhets egna behov, vilket bidrar till en god arbetsmiljö, låga sjuktal och en utveckling av verksamheterna. Målsättningen är också att friskfaktorerna ska genomsyra kommunens övergripande arbetsmiljömål, styrdokument och verktyg för uppföljning/medarbetarenkät och pulsmätningar.

En nya Arbetsmiljöpolicy har beslutats om och kommuniceras nu ut i organisationen och ska implementeras. Tillsammans med nya riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete och rutin för årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete har även delegationsordningarna setts över och justeras för att bli tydligare. En digital utbildning i Arbetsmiljö har tagits fram och möjliggör för chefer, skyddsombud och medarbetare att kunna genomföra den när det passar. Utbildningar i arbetsmiljö och rehabilitering har bokats in och planeras för hösten då även ytterligare en Arbetsmiljödag kommer att hållas.

Utveckling och förtydligande av nämnda processer samt utbildningar underlättar och innebär ökade förutsättningar för våra chefer att utöva ett gott ledarskap. Alla chefer, biträdande och arbetsledare bjuds från och med våren in till regelbundna ledarforum där ledarskapet sätts i fokus för att lyfta och skapa kraft.

Under våren har en Arbetsmiljökartläggning för chefer genomförts och enskilda samt gemensamma handlingsplaner på resultatenhets- och förvaltningsnivå arbetas fram tillsammans med en övergripande handlingsplan som ska sammanställas.

Atergång till det nya normala efter pandemin

Guide för arbete på distans/flexibel arbetsplats har implementerats och medarbetare i kommunen kan viss del av arbetstiden arbeta från annan plats än ordinarie, förutsatt att arbetsuppgifter och arbetsmiljö så tillåter. Att kunna erbjuda medarbetare arbete på flexibel arbetsplats viss tid är en viktig del i kommunens förmåga att attrahera nya medarbetare men också kunna behålla medarbetare över tid. Det är en stor konkurrensfördel för kommunen då personer som annars inte söker arbete hos oss pga. pendlingsavstånd kan omvärdera detta då del av arbetstid kan utföras i bostaden. En digital utbildning i att leda på distans kan alla chefer och arbetsledare ta del av för att säkra arbetsmiljön för de som delvis arbetar hemifrån samt öka sina kunskaper i att leda med ett delvis andra förutsättningar än tidigare.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		202208	202108	Budget	202208	Avvikelse	202108
Verksamhetens intäkter	3			183 251	211 828	28 577	236 205
Verksamhetens kostnader	4	-851 128	-807 945	-1 118 991	-1 147 833	-28 842	-1 129 034
Avskrivningar	5	-70 548	-66 237	-32 438	-27 069	5 369	-25 613
Jämförelsestörande poster	11	0		0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-921 676	-874 182	-968 178	-963 074	5 104	-918 441
Skatteintäkter	6	768 193	732 078	747 120	768 193	21 073	732 078
Generella statsbidrag och utjämning	7	287 335	267 715	273 564	287 335	13 771	267 715
Verksamhetens resultat		133 852	125 611	52 506	92 454	39 949	81 352
Finansiella intäkter	8	1 388	609	15 800	16 565	765	16 505
Finansiella kostnader	9	-16 404	-16 665	-16 142	-15 122	1 020	-15 392
Resultat efter finansiella poster		118 836	109 554	52 164	93 897	41 733	82 465
ÅRETS RESULTAT		118 836	109 554	52 164	93 897	41 733	82 465
Realisationsvinst		-2 279	-3 661	0	-2 279	-2 279	-3 661
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		116 557	105 894	52 164	91 617	39 454	78 804

Årsprognos

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		2022	2021	Budget	2022	Avvikelse	2021
Verksamhetens intäkter				279 837	319 837	40 000	357 550
Verksamhetens kostnader	-1 380 789	-1 259 743	-1 741 920	-1 741 920	-1 786 320	-44 400	-1 727 706
Avskrivningar	-102 757	-109 344	-48 636	-48 636	-45 636	3 000	-38 406
Verksamhetens nettokostnader	-1 483 546	-1 483 546	-1 510 719	-1 510 719	-1 512 119	-1 400	-1 408 563
Skatteintäkter	1 148 584	1 061 062	1 120 684	1 148 584	27 900		1 104 458
Generella statsbidrag och utjämning	425 847	1 148 584	410 347	425 847	15 500		416 030
Verksamhetens resultat	90 885	151 401	20 312	62 312	42 000		111 925
Finansiella intäkter	35	3 663	23 700	23 700	0		24 231
Finansiella kostnader	-24 040	-26 914	-24 212	-24 212	0		-22 799
Resultat efter finansiella poster	66 880	-24 040	19 800	61 800	42 000		113 358
ÅRETS RESULTAT	66 880	128 149	19 800	61 800	42 000		113 358
Realisationsvinst	-2 279	-10 456	0	-2 279	-2 279		-4 486
RESULTAT ENL BALANSKRAVET	64 601	-2 279	19 800	59 521	39 721		108 872

Balansräkning

tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		202208	202112	202208	202112
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 136 930	1 926 070	511 450	523 976
- Pågående investeringar	11	128 305	265 978	41 442	15 748
- Maskiner o inventarier	12	265 107	262 260	102 299	104 114
Finansiella anläggningstillgångar	13	20 098	19 959	1 743 941	1 703 637
Summa anläggningstillgångar		2 550 440	2 474 267	2 399 133	2 347 474
Bidrag till infrastruktur	14	28 923	24 466	28 923	24 466
Omsättningstillgångar					
Förråd		367	369	187	188
Fordringar	15	206 295	131 308	173 506	118 684
Kassa och bank	16	203 026	179 739	170 484	179 725
Summa omsättningstillgångar		409 688	311 416	344 177	298 597
SUMMA TILLGÅNGAR		2 989 050	2 810 149	2 772 233	2 670 537
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital		820 435	691 132	734 452	621 094
Varav resultatutjämningsreserv		40 000	40 000	40 000	40 000
Årets resultat		118 836	128 149	93 897	113 358
Summa eget kapital	17	939 271	819 281	828 348	734 452
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	18	155 215	148 898	136 322	129 100
Övriga avsättningar	19	41 279	62 141	41 279	60 987
Summa avsättningar		196 494	211 039	177 601	190 087
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 462 863	1 412 676	1 462 448	1 412 153
Kortfristiga skulder	21	390 424	367 153	303 836	333 845
Summa skulder		1 853 286	1 779 829	1 766 284	1 745 998
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 989 050	2 810 149	2 772 233	2 670 537
Ansvars- och borgensförbindelser	22	2 317	2 317	2 317	2 317
Ansvarsförbindelse pensioner	23	520 611	518 233	520 611	518 233

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunen	
		202208	202112
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		93 897	113 358
Justering för avskrivningar		27 069	38 406
Justering för realisationsvinst		-2 279	-4 486
Justering för gjorda avsättningar			
- pensioner		7 222	12 365
- övriga avsättningar		-19 708	-12 984
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	25	135	7 321
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		106 335	153 980
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-54 822	-23 627
Ökning(-)/minskning(+) förråd		0	31
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-30 009	9 965
Kassaflöde från den löpande verksamheten		21 505	140 348
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Inköp av materiella tillgångar		-38 464	-47 646
Inköp av finansiella tillgångar		-304	0
Avyttrade materiella tillgångar		2 319	4 906
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-36 450	-42 740
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utlåning			
Utlåning/ökning långfristiga fordringar		-40 000	-155 000
Amortering av låneskulder			
Återbetald utlåning			
Upplåning			
Långfristig upplåning		51 052	102 084
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		11 052	-52 916
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR			
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-5 350	0
Årets kassaflöde		-9 241	44 692
Ingående värde likvida medel		179 725	135 033
Utgående värde likvida medel		170 484	179 725

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De grundläggande redovisningsprinciper som beaktats i redovisningen för att ge en så rättvisande bild som möjligt är;

- Fortlevnadsprincipen – kommunen ska förutsättas fortsätta sin verksamhet.
- Konsekvensprincipen – samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
- Försiktighetsprincipen – värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
- Periodiseringsprincipen – intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkt för betalningen.
- Principen om post för postvärdering – de olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.
- Kvittningsförbud – tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
- Kontinuitetsprincipen – den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.
- Kongruensprincipen – förändringar i eget kapital ska redovisas i resultaträkningen.

Intäkter, RKR R2

I delårsbokslutet tillämpas RKR:s rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i delårsbokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2021 och 8/12 för den preliminär slutavräkningen för år 2022.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod.

Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningsavgifter sker från 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänförliga till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett prisbasbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar,

RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden.

Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal mark-exploatering. Tomtmark för småhus som iordningsställt i avsikt att försälas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planenligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme- och elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Exploatering

Exploateringen redovisas bland anläggningstillgångar, marken som mark, byggnader och tekniska anläggningar och investeringar redovisas på pågående investeringar.

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och kravverksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den

operationella endast som not. Lokalhyror anses som operationella, eftersom kommunen inte har någon tanke på att köpa ut fastigheterna.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering. Med proportionell konsolidering menas att endast ägda andelar av dotterföretagens resultat- och balansräkningar tas in i de sammanställda räkenskaperna.

Förvärvsmetoden innebär att förvärvat eget kapital i ett företag elimineras. I de sammanställda räkenskapernas egna kapital ingår härmed

förutom kommunens eget kapital endast den del av dotterföretagens eget kapital som intjänats efter förvärvet. Eftersom de sammanställda räkenskaperna endast ska redovisa koncernens relationer med omvärlden har interna mellanhavanden inom koncernen eliminerats. I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- **personalkostnader** i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 41,15 % av lönekostnaden;
- **kapitalkostnader** i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,65 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- **kost:** debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- **städ:** debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- **intern postdistribution:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **egen personal teknisk service:** debitering sker av teknisk service till självkostnad
- **hyreskostnader:** internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- **central bilpool:** debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

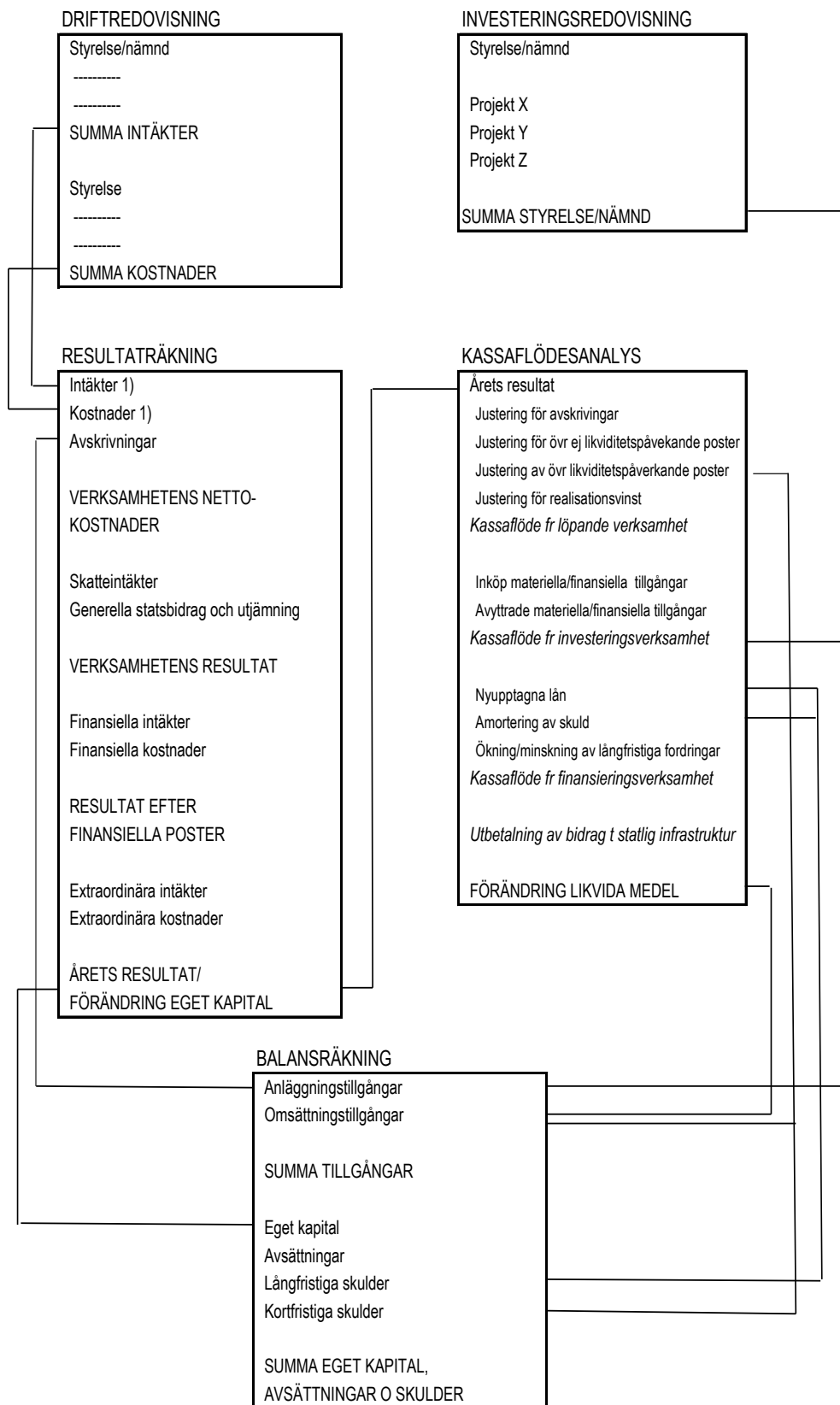
Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen - den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggning- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- Infrastrukturbidrag; Cirkulationsplats Lerbäcken. Värdet i balansräkningen baserar sig på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- Deponi; Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund. Avsättningen baserar sig på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- Pensioner; Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998.
- Exploateringsstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.
- Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2022 eller 2021.

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202108
Not 3 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	14 140	12 832
Taxor och avgifter	35 960	34 377
Hyror och arrenden	21 079	20 002
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	92 368	122 689
EU-bidrag	0	278
Övriga bidrag	10 084	9 868
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	27 497	24 222
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	2 279	3 661
Övriga verksamhetsintäkter	7 909	7 651
Eget arbete investeringar	512	624
Totalt not 3 verksamhetens intäkter	211 828	236 205
Not 4 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	691 417	697 393
Pensionskostnader	65 603	70 243
Lämnade bidrag	61 987	61 807
Köp av verksamhet	79 261	83 955
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	127 673	112 990
Inköp av material och varor	35 498	34 073
Inköp av tjänster	49 118	37 814
Övriga verksamhetskostnader	37 276	30 759
Totalt not 4 verksamhetens kostnader	1 147 833	1 129 034
Not 5 Av och nedskrivningar		
Avskrivning byggnader och anläggningar	13 478	12 785
Avskrivning maskiner och inventarier	13 591	12 828
Totalt not 5 av- och nedskrivningar	27 069	25 613
Not 6 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	744 033	715 829
Prel. slutskatteavräkning år 2019	0	56
Prel. slutskatteavräkning år 2020	0	4 567
Prel. Slutskatteavräkning år 2021	8 293	11 627
Prel. Slutskatteavräkning år 2022	15 867	
Totalt not 6 skatteintäkter	768 193	732 078

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202108
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	183 328	171 226
Regleringsbidrag/avgift	42 179	45 767
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	25 915	25 200
Bidrag/avgift LSS-utjämning	-11 680	-10 194
Kommunal fastighetsavgift	37 092	35 716
Övriga generella bidrag från staten	10 500	0
Totalt not 7 generella statsbidrag och utjämning	287 335	267 715
Not 8 Finansiella intäkter		
Utdelningar från koncernföretag	12 407	13 320
Utdelningar på aktier och andelar	572	108
Ränteintäkter	0	14
Övriga finansiella intäkter	3 586	3 063
Totalt not 8 finansiella intäkter	16 565	16 505
Not 9 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på lån	12 747	13 787
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	1 939	1 163
Övriga finansiella kostnader	436	441
Totalt not 9 finansiella kostnader	15 122	15 392
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	1,38%	1,43%
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	1,01%	0,16%
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	10 600	12 100
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	790 217	762 265
Inköp	803	28 454
Försäljningar	-40	-502
Överföringar från annan anläggningsgrupp	190	0
Utgående anskaffningsvärde	791 170	790 217
Ingående ackumulerade avskrivningar	-266 241	-246 997
Årets avskrivningar	-13 478	-19 244
Utgående ack avskrivningar	-279 720	-266 241
Totalt Redovisat värde not 10	511 450	523 976
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	30 år	30 år

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 11 Pågående investeringar		
Ingående anskaffningsvärde	15 748	18 952
Aktiverade pågående investeringar	-2 222	-8 764
Årets pågående investeringar	29 353	10 207
Överföring till annan anläggningsgrupp	-1 436	-4 648
Redovisat värde	41 442	15 748
Totalt redovisat värde not 11	41 442	15 748
Not 12 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	417 924	400 523
Inköp	10 530	17 749
Försäljningar	0	-450
Överföringar från annan anläggningsgrupp	1 246	103
Utrangering	-16 929	0
Utgående anskaffningsvärde	412 771	417 924
Ingående ackumulerade avskrivningar	-313 810	-295 078
Försäljningar		450
Utrangering	16 929	-20
Årets avskrivningar	-13 591	-18 733
Utgående ack avskrivningar	-310 472	-313 810
Totalt Redovisat värde not 12	102 299	104 114
<i>Därav finansiell leasing</i>	3 259	1 744
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	9 år	8 år
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar		
<i>Aktier och andelar kommunkoncernföretag</i>		
Kommunaktiebolaget	1	1
Gamla Byn AB	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237
Inera (SKL)	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	298 317	298 317
Långfristiga placeringar		
Mellanskog ekonomisk förening	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	19 354	19 050
Summa långfristiga placeringar	19 373	19 069

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar, forts		
Internbanken koncernkonto		
Avesta VA och Avfall AB	262 250	222 250
Gamla Byn AB	1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB	117 000	117 000
Summa Internbanken	1 426 250	1 386 250
Totalt not 13 finansiella anläggningstillgångar	1 743 941	1 703 637
Not 14 Bidrag till infrastruktur		
Ingående balans	33 489	33 489
Förfart Fors		
Ingående balans Förfart Fors	11 489	11 489
Ingående balans ack upplösning	-7 603	-7 143
Årets ack upplösning	-306	-460
Summa Förfart Fors	3 580	3 886
Lerbäcken Riksväg 68		
Ingående balans Riksväg 68	22 000	22 000
Årets bidrag till statlig infrastruktur	5 350	0
Ingående balans ack upplösning	-1 420	-540
Årets ack upplösning	-587	-880
Summa Riksväg 68	25 343	20 580
Ack upplösning av bidrag		
Tid för upplösning är 25 år.		
Totalt not 14 bidrag till infrastruktur	28 923	24 466
Not 15 Fordringar		
Kundfordringar	27 545	26 112
Övriga kortfristiga fordringar	12 852	11 111
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	45 092	38 973
kommunalskattefordringar	12 783	10 026
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75 234	32 461
Totalt not 15 fordringar	173 506	118 684
Not16 Kassa och bank		
Kassa	110	135
Bank och plusgiro	170 374	179 590
Totalt not 16	170 484	179 725

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 17 Ingående eget kapital		
Ingående eget kapital	734 452	621 094
Varav justering av eget kapital		1 894
Resultatutjämningsreserv	-40 000	-40 000
Årets resultat	93 897	113 358
Totalt not 17 eget kapital	828 348	734 452
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	117 275	106 360
Nyintjänad pension	2 279	8 687
Årets utbetalning		-5 338
Ränte- och basbeloppsupprä- ning		1 793
Ändrat livslängdsantagande		5 743
Övrig post		30
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	119 554	117 275
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	11 825	10 374
Nyintjänad pension	4 943	1 221
Ränte- och basbeloppsupprä- ning		229
Summa avsatt till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	16 768	11 825
Totalt not 18	136 322	129 100
Not 19 Andra avsättningar		
Avsättning Lerbäcken Riksväg 68		
Redovisat värde vid årets början	17 541	0
Nya avsättningar	0	22 000
lanspråktagna avsättningar	-17 541	-4 459
Utgående avsättning	0	17 541
Avsättning deponi		
Redovisat värde vid årets början	42 944	50 558
lanspråktagna avsättningar	-2 202	-6 331
Utgående avsättning	40 742	42 944
Avsättning asfaltering		
Redovisat värde vid årets bör- jan	502	1 296
Nya avsättningar	35	-795
Utgående avsättning	537	502

NOTHÄNVISNINGAR	Kommunen	
	202208	202112
Benämning		
Not 19 Andra avsättningar, forts		
Avsättning Horndalsbyn 12:1		
Redovisat värde vid årets början	0	117
lansspråktaga avsättningar	0	-117
Utgående avsättning	0	0
Redovisat värde vid årets början	0	0
Totalt not 19	41 279	60 987
Not 20 Långfristiga skulder		
Finansiell leasing	1 571	-518
Internbankens upplåning		
Avesta kommun	13 750	3 750
Gamla Byn AB	1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB	117 000	117 000
Avesta Vatten och Avfall AB	262 250	222 250
Summa internbankens upplåning	1 440 000	1 390 000
Investeringsbidrag		
Investeringsbidrag	25 372	25 297
Ej aktiverade investeringsbidrag	374	449
Ack upplösning investeringsbidrag	-4 869	-4 111
Summa investeringsbidrag	20 877	21 635
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 462 448	1 412 153
Uppgifter om upplåning		
Genomsnittlig ränta %	1,38	1,36
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,01	0,06
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	2,04	2,19
Kapitalförfall andel av lån %		
0-1 år	41	32
1-3 år	31	32
3-5 år	21	29
5-10 år	7	7
Över 10 år	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år		
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	3,63	4,22
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,16	0,16
Marknadsvärde säkringsinstrument		
Säkrad låneskuld	1 100 000	1 200 000
Marknadsvärde derivat	-59 000	49 000

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 21 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	23 812	43 075
Moms och punktskatter	1 567	1 777
Personalens skatter , avgifter och avdrag	40 672	37 525
Semester- och övertidsskuld	39 778	69 087
Retroaktiva löner och OB-ersättning	13 716	16 561
Kortfristiga skulder till banker	64 444	68 317
Övriga kortfristiga skulder	1 912	334
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	117 935	97 168
Totalt not 21	303 836	333 845
Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Kommunalt borgens- och förlustansvar egnahem o småhus	8	8
Kommunala bolag	1 734	1 734
Övriga ansvarsförbindelser	575	575
Total not 22 panter och därmed jämförliga säkerheter	2 317	2 317
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		
Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inklusive löneskatt	518 189	533 658
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 422	7 793
Ändring av försäkringstekniska grunder		
Pension till efterlevande		
Årets utbetalningar		-27 323
Övrig post		-1 508
Ändring av livslängdsantagande		8 589
Förändring av löneskatt		-3 020
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	520 611	518 189

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 23, forts.		
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner		
Intjänad pensionsrätt	350 806	350 806
Särskild avtalspension	132	132
Livränta	10 756	8 842
Utgående pension till efterlevande	3 403	3 403
PA-KL och äldre avtal	53 838	53 838
Löneskatt	101 634	101 169
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	520 569	518 190
Ansvarsförbindelse förtroendevalda, förpliktelse	43	43
Total not 23 ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	520 611	518 233
Övriga upplysningar om pensioner		
Aktualiseringsgrad	96 %	96 %
Not 24 Leasing		
Finansiella leasingavtal		
Maskiner och inventarier		
Totala minimileaseavgifter		
Nuvärde minimileaseavgifter	3 135	1 769
- därav förfall inom 1 år	1 564	1 251
- därav förfall inom 1–5 år	1 571	518
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år		
Minimileaseavgifter	2 483 627	2 579 272
- med förfall inom 1 år	161 904	163 334
- med förfall inom 1–5 år	2 321 723	2 415 937

NOTHÄNVISNINGAR Benämning	Kommunen	
	202208	202112
Not 25 Ej likviditetspåverkande poster		
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	893	1 340
Årets upplösning av investeringsbidrag	-758	-560
Omföring från pågående investering till drift		385
Omklassificering konto 11999 till 22900		4 263
Balansjusteringar - eget kapital		1 894
Årets upplösning av obeskattade reserver		
Övriga poster		
Totalt not 25	135	7 321
Not 26 Upplysning om upprättade särredovisningar		
Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.		
Redovisningen avser	Lagstiftning	
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster	
Not 27 Kostnader för revision		
Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	120	240
Förtroendevalda revisorer	50	60
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)		
Totalkostnad för räkenskapsrevision	170	300
Kostnad övrig revision		
Sakkunnigt biträde	157	428
Förtroendevalda revisorer	177	223
Lekmannarevision		
Totalkostnad för övrig revision	334	651
Total not 27 revision	504	951

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna

kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar m m.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehåsa under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr

Belopp i tusentals kronor.

mkr

Belopp i miljontals kronor.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning

tkr	Intäkter		Utfall Kostnader		Budget	Utfall	Budget- avvikelse	Utfall	Prognos helår
	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2022	2021	2022
Kommunfullmäktige	666	4	2 630	2 586	3 534	1 964	1 570	2 582	0
Kommunstyrelsen	86 035	85 787	188 337	181 836	122 712	102 302	20 409	96 049	19 000
Omsorgsstyrelsen	81 507	90 900	487 093	464 941	394 487	405 586	-11 099	374 041	-15 000
Bildningsstyrelsen	102 410	110 131	520 342	531 855	421 944	417 932	4 012	421 724	3 000
V-D miljö och bygg	50 812	49 203	56 181	56 357	7 427	5 369	2 058	7 155	1 000
Summa styrelser	321 429	336 025	1 254 583	1 237 576	950 103	933 153	16 950	901 551	8 000
Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen									
Totalt	-109 601	-99 820	-106 750	-108 542	-14 364	-5 142	-1 439	-5 994	-12 400
Intern ränta			-5 142	-5 994	-6 582	-27 069	-1 617	-25 613	-2000
Avskrivning	0		-27 069	-25 613	-28 686	-38 688	-1 878	-41 516	-3000
Personalförsäkring pension	0	0	-38 688	-41 516	-40 565	65 920	-4 048	70 425	-6000
Pensionskostnader/löne- pott	0	0	65 920	70 425	61 872	0	0	0	-10 000
Bokslutsjusteringar	0	0	-5 894	-5 938	0	-5 894	5 894	-5 938	7 000
Finansiella poster	605	-54	545	557	-403	-60	-342	611	0
Interna poster förvaltning	-110 206	-99 766	-96 422	-100 464	0	13 784	-13 784	-699	1600
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resul- taträkningen	211 828	236 205	1 147 833	1 129 034	935 740	936 004	-265	892 829	-4 400

Kommunstyrelsen

Avvikelse augusti: 20 mkr

Kommunkansliets resultat är + 5,8 mkr. Överskottet beror på ett antal vakanser samt att intäkter för IT-verksamheten är högre än planerat.

Teknisk service resultat är -3,5 mkr. Återigen en ogynnsam vinter för väghållningen med bland annat stora snöfall under mars och början av april. Underskottet för den verksamheten uppgår till 3,8 Mkr.

Kommunstyrelsens kommunövergripande verksamhet visar +18 mkr. Momsersättning, ännu ej nyttjade utvecklingsmedel är de poster som utgör merparten av överskottet.

Corona – kostnader och intäkter per augusti: 0,2 mkr

Kostnaderna för Corona under året har uppgått till 227 tkr och statsbidraget till 423 tkr.

Årsprognos: 19 mkr

Alla tre resultatenheterna prognostiserar överskott för helåret. Svårigheterna att

rekrytera personal kommer att vara en starkt bidragande orsak till överskottet tillsammans med momsersättning och den buffert som finns budgeterad inom teknisk service.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse augusti: -11 mkr

Förvaltningens buffert för perioden är 8,2 mkr.

Socialtjänstens resultat är -9,8 mkr. Försörjningsstödet har underskott med -2 mkr. Vuxenenheten redovisar underskott med -2,6 tkr. Enheten för barn- och familj redovisar underskott med -5,1 mkr. LSS och socialpsykiatri; boenden i egen regi, boendestöd, daglig verksamhet/sysselsättning/AME har positiva resultat. Externa vårdkostnader LSS samt nya assistans ärenden under året har underskott med -2,5 mkr.

Åtgärder vid avvikelser:

Åtgärd	Start	Klar	Effekt 2022	Full effekt
Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, klara ökat behov inom ram	Pågår	Löpande	-	-
Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, klara ökat behov inom ram	Pågår	Löpande	-	-
Omstrukturering av LSS verksamhet, erbjuda vård i hemkommunen, klara ökat behov inom ram	Pågår	2022	-	-
Vården och omsorgen i utveckling; Öka antalet tillsvidareanställda, öka personalkontinuiteten, minska sjuktagen, hållbara arbetstider, utveckla heltidsmodellen, samschemaförläggning, utbilda USK och SSK, språkombud på arbetsplatserna, värdegrundsarbete, fortsatt införande av IBIC, arbete med God nära vård och digitalisering.	Pågår	2022	-	-
Utveckla arbetsmarknadsinsatser "nya AME" i Arbete och sysselsättningsenheten	Pågår	Löpande	-	-
Utveckla samverkan mellan terapiorganisation, anhörigstöd med mera	Pågår	2022	-	-
Utveckla samverkan i länet kring boende, och familjehem.	Pågår	-	-	-
Utveckla samverkan i länet kring boende, och familjehem.	Pågår	-	-	-

Åtgärder berör i huvudsak insatser för att minska långvarigt biståndsmottagande, minska externa placeringar för barn och vuxna och minska sjuktagen. Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom vård och omsorg för att höja kvalitén i verksamheten, förbättra arbetsmiljön, trygga kompetensförsörjningen och arbeta långsiktigt för att säkerställa att äldres behov av vård och omsorg kan tillgodoses. Även inom LSS

Vård och omsorgs resultat är -9,5 mkr. Hemtjänstens resultat är -5,9 mkr. Resultatet för äldreboende är -4,9 mkr. Sjuksköterske-enhetens resultat är -0,5 mkr.

Corona – kostnader och intäkter per augusti: 1,1 mkr

Intäkter för Corona för sjuklönekostnader är 5,1 mkr.

Kostnader för Corona är 4 mkr. Kostnader som är bokförda är skyddsutrustning och förbrukningsmaterial.

Årsprognos: -15 mkr

Omsorgsstyrelsens ekonomi är svår att förutsäga då många omvärldsfaktorer påverkar som exempelvis ökad arbetslöshet eller barn och vuxna i behov av insatser utanför det egna hemmet. En ytterligare påverkansgrad är kompetensförsörjning och bristen på vård och omsorgspersonal samt höga sjuktal.

området pågår en omstrukturering för att klara framtida behov.

Bildningsstyrelsen

Avvikelse per augusti: 4,0

Bildning övergripande har ett resultat på +0,4 miljoner. Förskolan redovisar ett överskott på 3,3 miljoner. Utbildning har ett resultat på -0,4 miljoner medan fritid kultur

måltider redovisar ett överskott på 0,6 miljoner.

Pandemin har påverkat ekonomin även i år. Styrelsens sjuklöneersättningar som betalades ut under första kvartalet uppgår till 4,7 miljoner. Under årets första månader fanns färre antal barn/elever i verksamheten, vilket resulterade till minskade vikariekostnader och livsmedelskostnader. Efter att Corona restriktionerna försvann har intäkter inom fritid och kultur börjat öka.

Corona – kostnader och intäkter per augusti: 3,1 mkr

Intäkter för sjuklönekostnader: 4,3 mkr

Kostnader för Corona: 1,2 mkr

De extra kostnaderna består bland annat av hygienartiklar men även extra personalkostnader som krävts i skolverksamheten för att elever ska kunna klara av sin utbildning.

Årsprognos: 3,0 mkr

Ramökningar Bildningsstyrelsen har fått för 2022 gällande hyror för ännu inte färdigbyggda lokaler kommer inte behöva användas i sin helhet till andra ändamål, vilket kommer att påverka styrelsens resultat

positivt. Dessa tillfälliga medel ger möjlighet att täcka för kostnader kopplade till ökad inflation som livsmedelskostnader, och ökade el- och värmekostnader under vinterhalvåret 2022.

Västmanland Dala miljö- och byggnadsnämnd

Avvikelse per augusti: 1,6 mkr

Nämnden redovisar vid augusti månads utgång ett överskott med 1 632 tkr, energi- och klimatrådgivningens överskott om c:a 186 tkr är då borträknat.

Vid fördelning (exklusive energi- och klimatrådgivning) mellan kommunerna ligger Avesta på 432 tkr, Fagersta på 1 270 tkr och Norberg -70 tkr.

Årsprognos: 1,0 mkr

Prognosen för året pekar på ett överskott om 1 000 tkr då vakanser och tjänstledigheter kommer att påverka personalbudgeten.

Corona – intäkter per augusti: 0,1 mkr

Intäkter för sjuklönekostnader, 0,1mkr

Investeringsredovisning

tkr	År	Inkomster		Utgifter		Årsbudget	Utfall	Avvikelse	Utfall	Prognos
		2022	2021	2022	2021	2022	2022	2022	2021	helår
Kommunstyrelsen		0	317	27 487	16 959	76 334	27 487	44 589	16 642	72 000
Omsorgsstyrelsen		0	0	1 744	1 348	6 747	1 744	4 819	1 348	6 000
Bildningsstyrelsen		0	0	7 354	3 890	15 373	7 354	6 467	3 890	15 000
V-D miljö och bygg		0	0	362	218	400	362	12	218	400
Kommunfullmäktige		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa		0	317	36 948	22 415	98 854	36 948	55 887	22 099	93 400

tkr	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalutgift from 2018	Utfall tom 202208	Avvikelse	Budget 202212	Utfall 202208	Avvikelse
Kommunstyrelsen	459 878	353 776	106 102	76 334	27 487	48 847
<i>Varav:</i>						
<i>Väghållning</i>	149 216	107 426	41 790	32 362	18 611	13 751
<i>Grönytor</i>	19 954	18 251	1 703	1 904	1 294	610
<i>Exploatering</i>	32 663	10 448	22 215	15 806	736	15 070
<i>Fastigheter</i>	170 304	162 743	7 561	2 104	8	2 096
<i>Yttre miljöer</i>	19 153	6 370	12 783	4 534	1 549	2 985
Omsorgsstyrelsen	25 877	10 225	15 652	6 747	1 744	5 003
Bildningsstyrelsen	72 109	48 052	24 057	14 836	7 354	7 482
<i>Varav:</i>						
<i>Fordonsprogram</i>	3 032	1 209	1 823	3 032	1 209	1 823
V-Dala miljö-/byggnadsnämnd	2 910	2 439	471	400	362	38
Summa	560 774	414 491	146 283	98 317	36 948	61 369

Kommentarer större investeringar

Väg

Lerbäcksleden, en helt ny vägsträckning mellan rv68 (vid Källhagen) till Krylbo (Lastgatan). Vägen beräknas vara klar under 2024.

- Arbete med utökning av bullerskyddsåtgärder i Nordanö pågår
- Anläggande av gång-/cykelvägar i Skogsbo (Brunnsvägen) samt i Fors (Bankvägen) klara
- Omställning av Älvsbrovägen till bygdeväg klart
- Förbättrad trafikmiljö på Fredsgatan vid Markusskolan pågår
- Förbättrad trafikmiljö By skola pågår
- Gång-, och cykelväg i Horndal mellan Hjulet och Station Horndal.
- Korsningen Järngatan/Bergslagsvägen i centrala Avesta färdigställd.
- Renovering av Gång-, och cykelväg efter Krylbovägen.

Grönytor

- Upprustning av lekpark i Karlberg pågår
- Ny grönytepark klar vid Järnvägsgatan i Krylbo
- Upprustning av park i Nordanö pågår
- Upprustning av parkområde i Brunnbäck pågår
- Förlängning Bruksleden längs del av Älvpromenaden mellan Avesta/Krylbo Central och Mässingsbruket klart.
- Båtbrygga Holmen, färdigställd ur ett medborgarförslag

Exploatering

Exploatering pågår för nytt bostadsområde i kommundelen Älvnäs, (etapp 1 och 2) för både villatomter och flerbostadshus. Beräknas klart för bebyggelse under 2023.

Fastigheter

Arbete med exploatering Åsbo handelsområde (norra) pågår.

Bolag och förbund

Resultaträkning, mkr	Intäkter		Kostnader		Budget netto	Utfall netto	Avvikelse budget	Avvikelse budget	Prognos resultat helår	
	År	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2022	2021	2022
Gamla Byn AB		157,6	154,5	137,1	134,2	6,5	20,5	14,0	17,3	3,2
Avesta industristad AB		30,6	30,0	27,6	26,4	1,5	3,0	1,5	2,3	1,8
Avesta vatten och avfall AB		65,1	61,0	64,3	58,7	-0,3	0,8	1,2	3,0	0
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund		51,1	49,7	49,9	47,8	0	1,2	1,2	1,9	0,1

Investeringar, mkr	Ack utfall	Prognos
Gamla Byn AB	15,3	--
Avesta industristad AB	20,2	--
Avesta vatten och avfall AB	56,9	95
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund		

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB

Marknad

Under maj månad invigdes 71 nya hyreslägenheter, varav 31 trygghetsbostäder samt en gemensamhetslokal och verksamhetslokaler på Boken 6. I och med invigningen av Boken 6 har Gamla Byn AB utökat sitt lägenhetsbestånd med 71 lägenheter, varav 31 trygghetsbostäder, och har nu 1099 lägenheter. I och med det har bolaget fått ca 40 nya hyresgäster men tyvärr också ökat på vakansgraden från ca 10 till 27 lägenheter. Dock befinner sig bolaget fortfarande på en relativt låg vakansnivå sett till hela beståndet och i nuläget ser bolaget inget behov av ytterligare nedskrivning av Boken 6.

Investeringar

Under maj månad togs första spadtaget på Rågens nya förskola som har kapacitet att ta emot 122–160 barn. Den beräknas vara

inflyttningsklar sommaren 2023. Andra större investeringsprojekt som pågått/pågår under året är ett ventilationsprojekt på Boken 4, fönsterbyten på Siken 1 och fönsterbyte i kvarteret Stjärnan samt takbyte på Skogsgläntan.

Kompetensbrist/resursbrist

Bolaget har under året haft utmaningar med att få tag på vissa typer av entreprenörer, exempelvis målare och mattläggare, för att genomföra drift- och underhållsprojekt. Med anledning av det kommer omprioriteringar i underhållsplanen att ske under hösten.

Ekonomi

Resultatet för perioden är 20,5 mkr vilket är 14,0 mkr bättre än budget. Anledningen till den positiva resultatavvikelsen på intäktsidan beror på högre hyresintäkter än budget och på kostnadssidan främst att utfallet för personal- och fastighetskostnaderna är bättre än budget.

Det har också med hänsyn till omvärldsfaktorer skett en kraftig kostnadsutveckling på vissa byggmaterial och vissa komponenter har också varit svåra att få tag på. Det har resulterat i anbud långt över budget, kostnadsökningar i befintliga projekt och i vissa fall förseningar. Planerade investeringsprojekt har också skjutits på framtiden.

Avesta Industristad AB

Marknad

Under året har en del ombyggnationer pågått i Koppardalen bland annat för att möjliggöra för gymnasieskolan att etablera sitt industri- och fordonsprogram samt för att ett nytt padelcenter ska öppna. Vidare har omfattande reparationer av Rostugnsbyggnaden och den gamla Portalen som en gång i tiden var den enda entrén till Norra Jernverket genomförts.

Vad gäller vakansgraden så är den nu nere på 5,8 % vilket är den lägsta på flera år. Det är mycket positivt att bolaget lyckats attrahera nya hyresgäster främst till Koppardalen. Vi vet dock att det inom kort finns företag som kommer att flytta från området varför vi fortsätter att jobba aktivt med att utveckla området för att kunna attrahera nya verksamheter till området.

Ekonomi

Resultatet för perioden är + 3,0 mkr vilket är 1,5 mkr bättre än budget. Anledningen till den positiva resultatavvikelsen på intäktssidan beror på högre hyresintäkter än budget och på kostnadssidan främst att utfallet för fastighetskostnaderna är bättre än budget. Även Avesta Industristad har AB drabbats av kostnadsökningar, förseningar etc. med anledning av det som händer i omvärlden just nu.

Avesta Vatten och avfall AB

Bolagets verksamhet omfattar VA-och avfallsverksamheten i Avesta kommun. Resultatet för perioden jan-aug 2022 uppgår till 0,8 miljoner kronor varav VA 0,7 och avfall 0,1 miljoner kronor.

Årsprognosen pekar på att resultatet för bolaget totalt liksom för de två verksamhetsgrenarna ska bli +-0 efter återföring av obeskattade reserver.

Under året genomförs flera investeringsprojekt som syftar till att säkerställa leveranser av dricksvatten, öka återvinningen av avfall i kommunen samt förbättra arbetsmiljön för personalen. Investeringarna har under perioden uppgått till 56,9 miljoner kronor varav:

Ledningsförnyelse	6,4
Överföringsledning Horndal,	41,7
Utbyggnad Va-nät,	1,1
Vattenverk,	1,4
reningsverk/pumpstationer	1,2
Avfallsverksamhet	1,0

Södra Dalarnas räddningstjänstförbund

Förbundets har en ekonomi i balans. Det egna kapitalet var vid årets början 3 556 tkr. Efter beslut från förbundets medlemskommuner skall eget kapital som överstiger 7% av balansomslutningen för föregående verksamhetsår återbetalas till medlemskommunerna.

Verksamhetens intäkter tom 2022-08-31 ligger totalt 339 tkr lägre än budget. Eftersom pensionskostnaderna är lägre än budget är även intäkterna från medlemskommunerna lägre än budget (se pensions- kostnader nedan).

Verksamhetens kostnader är totalt 1 554 tkr lägre än budget. Såväl pensionskostnader som personalkostnader är lägre än förväntat. Inköp av inventarier mm 382 tkr lägre än budget pga senareläggning av inköp som genomförs under hösten. Kostnader för förbrukningsmateriel är 428 tkr lägre än budget på grund av senareläggning av vissa inköp som genomförs under hösten.